

recycling
odpady
technologie

**AKTUALIZACJA PROGRAMU
USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
DLA GMINY ELBLĄG
NA LATA 2011 - 2032**

Gliwice, grudzień 2011r.

ROT RECYCLING ODPADY TECHNOLOGIE S.C.
44-101 Gliwice, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 11

TEMAT: AKTUALIZACJA PROGRAMU
USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST DLA GMINY ELBLĄG
NA LATA 2011-2032

ZAMAWIA- GMINA ELBLĄG
JĄCY: UL.BROWARNA 85
82-300 ELBLĄG

Autor
opracowania: mgr Krzysztof Tyrała wraz z zespołem
ekspert Polskiej Izby Ekologii
w zakresie gospodarki odpadami

Gliwice, grudzień 2011r.

SPIS TREŚCI

	strona
1. DANE OGÓLNE	5
1.1. Nazwa opracowania	5
1.2. Zleceniodawca	5
1.3. Autor opracowania.....	5
1.4. Podstawa opracowania.....	5
1.5. Cel i zakres opracowania	6
2. PRAWNE ASPEKTY POSTĘPOWANIA Z WYROBAMI BUDOWLANymi I ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST	7
2.1. Uregulowania prawne.....	7
2.2. Rodzaje i klasyfikacja odpadów zawierających azbest	7
3. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHemiczne AZBESTU	9
4. ZASTOSOWANIE WYROBÓW BUDOWLANych ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	11
4.1. Zastosowanie azbestu	11
4.2. Klasyfikacja wyrobów zawierających azbest	13
4.3. Zastosowanie wyrobów azbestowych w budownictwie mieszkaniowym	14
4.4. Zastosowanie wyrobów azbestowych w ciepłownictwie.....	15
5. OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELI, ZARZĄDCÓW LUB UŻYTKOWNIKÓW - BEZPIECZNE UŻYTKOWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	17
6. PROCEDURY - OBOWIĄZKI I POSTĘPOWANIE WŁAŚCICIELI ORAZ ZARZĄDCÓW PRZY UŻYTKOWANIU OBIEKTÓW I TERENÓW Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST	18
6.1. Procedury	18
6.2. Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest	36
7. ZAGROŻENIA DLA LUDZI WYNIKAJĄCE Z OBECNOŚCI AZBESTU W ŚRODOWISKU	37
7.1. Deklaracja Brukselska	37
7.2. Źródła narażenia na działanie azbestu	38
7.3. Skutki narażenia na działanie pyłu azbestowego	38
8. PROGRAM OCZYSZCZANIA KRAJU Z AZBESTU NA LATA 2009 - 2032 ZAŁOŻENIA OGÓLNE	40
8.1. Krótka charakterystyka „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu. na lata 2009-2032.”	40
8.2. Zakres zadań dla gminy i powiatu wynikający z „ Programu...”	46
9. PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2011-2015 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2020	43

10. DIAGNOZA AKTUALNEGO STANU UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY ELBLĄG	47
10.1. Wstęp	47
10.2. Określenie ilości wyrobów zawierających azbest z podziałem na poszczególne rodzaje oraz uwzględnieniem nieruchomości, na których występują - inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Elbląg	49
10.3. Określenie stanu wyrobów zawierających azbest z podziałem na poszczególne rodzaje oraz stopień pilności ich usunięcia – ocena stanu technicznego	52
10.4. Baza danych problematyki azbestowej	67
10.5. Określenie rejonów szczególnie zagrożonych wyrobami zawierającymi azbest.	68
10.6. Określenie dalszego sposobu gospodarki odpadami azbestowymi z uwzględnieniem ich transportu oraz możliwościami ich unieszkodliwiania	68
10.6.1. Obowiązki wykonawców prac związanych z usuwaniem wyrobów i odpadów zawierających azbest.....	68
10.6.2. Transport odpadów zawierających azbest	70
10.6.3. Możliwości i miejsca składowania odpadów zawierających azbest.....	71
11. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW PROGRAMU	72
12. HARMONOGRAM RZECZOWO – FINANSOWY REALIZACJI PROGRAMU	74
13. KOSZTY USUNIĘCIA WYROBÓW I ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z OBIEKTÓW OSÓB FIZYCZNYCH.....	76
14. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM.....	77
14.1. Wstęp	77
14.2. Określenie wskaźników monitorowania i oceny skuteczności realizacji programu.	78
14.3. Określenie sposobu monitorowania i zarządzania programem.	79
15. FINANSOWE ASPEKTY REALIZACJI PROGRAMU - ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	80
16. ZAŁĄCZNIKI.....	81

1. DANE OGÓLNE

1.1. Nazwa opracowania

AKTUALIZACJA PROGRAMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST DLA GMINY ELBLĄG NA LATA 2011 – 2032.

1.2. Zlecniodawca

Gmina Elbląg z siedzibą w Elblągu ul. Browarna 85, 82-300 Elbląg.

1.3. Autor opracowania

ROT RECYCLING ODPADY TECHNOLOGIE S.C., 44-101 Gliwice, ul. Prymasa
Stefana Wyszyńskiego 11.

1.4. Podstawa opracowania

- Umowa nr 84/2011 z dnia 20 października 2011 r.,
- Ustawa z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (jedn. tekst z 2008 r. - Dz. U. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27.04.2001 r. o odpadach (jedn. tekst z 2007 r. - Dz. U. Nr 39, poz. 251 z późn. zm),
- „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, Uchwała nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r.,
- Rozporządzenia i zarządzenia dotyczące bezpiecznego postępowania i ochrony przed azbestem i materiałami zawierającymi azbest – wymienione w pkt.2.1 nin. Programu.

1.5. Cel i zakres opracowania

Celem przedmiotowego programu jest spowodowanie działań związanych z oczyszczeniem terenu Gminy Elbląg z azbestu, tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest jak również pozostałych wyrobów zawierających azbest i odpadów azbestowych w określonym horyzoncie czasowym.

Zakres programu obejmuje prawne aspekty postępowania z wyrobami budowlanymi i odpadami zawierającymi azbest, właściwości azbestu i zastosowanie wyrobów budowlanych zawierających azbest, zagrożenia dla ludzi wynikające z obecności azbestu w środowisku, zakres zadań dla gminy wynikający z „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, skalę ilości i rodzaju wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Elbląg, inwentaryzację oraz określenie ilości wyrobów i odpadów zawierających azbest, kierunki działań organizacyjnych i finansowych, harmonogram realizacji programu oraz zarządzanie programem.

2. PRAWNE ASPEKTY POSTĘPOWANIA Z WYROBAMI BUDOWLANymi I ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

2.1. Uregulowania prawne

Do aktów prawnych regulujących postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest należą ustawy, rozporządzenia i inne dokumenty dotyczące bezpiecznego postępowania i ochrony przed azbestem i materiałami zawierającymi azbest.

Szczegółowy wykaz aktów prawnych przedstawiono w Załączniku do niniejszego opracowania.

2.2. Rodzaje i klasyfikacja odpadów zawierających azbest

W wyniku demontażu, rozbiórki, wyburzeń, usunięcia wyrobów zawierających azbest z obiektów, budowli i urządzeń powstają odpady zawierające azbest.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) ściśle wymienia rodzaje odpadów zawierających azbest, które zostały zaliczone do odpadów niebezpiecznych.

W zależności od źródła powstawania w katalogu wymieniono 9 rodzajów odpadów zawierających azbest:

1.	Kod	06 07 01*	Podgrupa:	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania chlorowców oraz z chemicznych procesów przetwórstwa chloru
			rodzaj :	Odpady azbestowe z elektrolizy
2.	Kod	06 13 04*	Podgrupa:	Odpady z innych nieorganicznych procesów chemicznych
			rodzaj :	Odpady z przetwarzania azbestu
3.	Kod	10 11 81*	Podgrupa:	Odpady z hutnictwa szkła
			rodzaj :	Odpady zawierające azbest
4.	Kod	10 13 09*	Podgrupa:	Odpady z produkcji spoiw mineralnych (w tym cementu, wapna i tynku) oraz z wytworzonych z nich wyrobów
			rodzaj :	Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo – azbestowych
5.	Kod	15 01 11*	Podgrupa:	Odpady opakowaniowe (włącznie z selektywnie gromadzonymi komunalnymi odpadami opakowaniowymi)
			rodzaj :	Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego

-
- (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
6. Kod **16 01 11*** Podgrupa: Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy (włączając maszyny pozadrogowe), odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grup 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08)
rodzaj : **Okładziny hamulcowe zawierające azbest**
7. Kod **16 02 12*** Podgrupa: Odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych
rodzaj : **Zużyte urządzenia zawierające wolny azbest**
8. Kod **17 06 01*** Podgrupa: Materiały izolacyjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest
rodzaj : **Materiały izolacyjne zawierające azbest**
9. Kod **17 06 05*** Podgrupa: Materiały izolacyjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest
rodzaj: **Materiały konstrukcyjne zawierające azbest**

* - odpad niebezpieczny

3. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE AZBESTU

Przez azbest należy rozumieć grupę włóknistych krzemianów, naturalnych minerałów o budowie krystalicznej, tj.:

- azbest chryzotylowy - chryzotyl (azbest biały)
- azbest krokidolitowy - krokidolit (azbest niebieski)
- azbest amozytowy (gruenerytowy) - amozyt
- azbest antofilitowy - antofilit
- azbest termolitowy - termolit
- azbest aktynolitowy - aktynolit

Główne cechy azbestu to odporność na wysoką temperaturę i wysoka odporność na działanie środowiska agresywnego, chemicznego. Azbest odznacza się również wysoką wytrzymałością mechaniczną i wysoką odpornością na korozję.

Największe znaczenie ze względu na swoje właściwości posiadał azbest biały - chryzotyl i azbest niebieski - krokidolit.

Włóknisty charakter azbestu wraz z w/w cechami to główne właściwości fizykochemiczne, które pozwoliły na jego szerokie zastosowanie.

Włókna azbestu w zależności od odmiany azbestu mają długość kilku centymetrów i średnicę kilku milimetrów, osiągając wartości submikronowe.

Główne zastosowanie znalazł azbest biały - chryzotyl, azbest niebieski - krokidolit i azbest amozytowy. Biorąc pod uwagę różnicę w budowie włókien azbestu chryzotylowego i azbestu krokidolitowego oraz amozytowego, pył azbestu chryzotylowego jest mniej groźny od pyłu azbestu krokidolitowego i amozytowego w odniesieniu dla zdrowia ludzi. Włókna chryzotylu są znacznie dłuższe od krokidolitu i amozytu, natomiast średnica chryzotylu jest mniejsza od krokidolitu i amozytu. Włókna chryzotylu są „długie” i „miękkie”, natomiast krokidolitu i amozytu są „krótkie”, „twarde” i „grube”.

W tabeli 1 przedstawiono charakterystykę właściwości fizykochemicznych azbestu.

Tab.1

Charakterystyka właściwości fizykochemicznych wybranych odmian azbestu

Właściwości	Chryzotyl	Krocidolit	Amozyt
Barwa ¹⁾	biała do jasno-zielonej, żółta	niebieska, lawen-dowa, zielona	brązowa, szara
Główny składnik chemiczny [%] ²⁾	SiO ₂ - 38 - 42 MgO - 38 - 42 Fe ₂ O ₃ - 0 - 5 FeO - 0 - 3	SiO ₂ - 38 - 42 MgO - 38 - 42 Fe ₂ O ₃ - 13 - 18 FeO - 3 - 21	SiO ₂ - 49 - 52 MgO - 5 - 7 Fe ₂ O ₃ - 0 - 5 FeO - 35 - 40
Struktura włókna ¹⁾	bardzo liczne włókna, łatwo rozdzielne	włókniste	blaszkowate, grube
Długość włókien [mm] ³⁾	0,2 - 200	0,2 - 17	0,4 - 40
Średnica włókien [mm] ³⁾	0,03 - 0,08	0,06 - 1,2	0,15 - 1,5
Powierzchnia [m ² /mg] ³⁾	10 - 27	2 -15	1 - 6
Gęstość [g/cm ³] ²⁾	2,55	3,3 - 3,5	3,4 - 3,5
Temperatura rozkładu [°C] ²⁾	450 - 800	400 - 800	600 - 900
Temperatura topnienia [°C] ²⁾	1515	1170	1395
Twardość wg Mosha ³⁾	2,5 - 4,0	4,0	5,5 - 6,0
Odporność na kwasy ³⁾	bardzo słaba	dobra	dość dobra
Odporność na zasady ³⁾	bardzo dobra	dobra	dobra
Tekstura ²⁾	elastyczna, jedwabista i twarda	elastyczna do łamliwej	łamliwa

Źródło: ¹⁾ Szymczykiewicz K.: Uwaga azbest, IWZZ Warszawa 1989, s. 10 - 12.

²⁾ Wytyczne szacowania ryzyka zdrowotnego dla czynników rakotwórczych, IMP, Łódź 1997, s. 7.

³⁾ Poradnik gospodarki odpadami, Verlag Dashofer, Warszawa 2006, tab. 4.5.5.2/1.

4. ZASTOSOWANIE WYROBÓW BUDOWLANYCH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

4.1. Zastosowanie azbestu

Właściwości fizykochemiczne azbestu powodowały, że był stosowany w ponad kilku tysiącach wyrobów zawierających azbest, a najbardziej rozpowszechniony w wyrobach budowlanych, energetyce, przemyśle chemicznym i transporcie. Do najważniejszych wyrobów azbestowych należą (*K.Szymczykiewicz, 1989*):

1. Wyroby azbestowo-cementowe produkowane z azbestów chryzotylowego i amfibolowych, takie jak: płyty faliste, obudowy, płyty Karo, płyty warstwowe, rury ciśnieniowe, płyty okładzinowe i elewacyjne zawierające od 10 do 35 % azbestu. Wyroby te są ogniotrwałe, odporne na korozję i gnienie, wytrzymałe na działania mechaniczne.
2. Wyroby izolacyjne stosowane do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych, a także ubrań i tkanin ognioodpornych. Należą do nich: wata, włóknina, sznury, przędza, tkaniny termoizolacyjne, taśmy. Zawierają one, w zależności od przeznaczenia, od 75 do 100 % azbestu, głównie chryzotylu.
3. Wyroby uszczelniające: tektury, płyty azbestowo-kauczukowe, szczeliwa plecione. Najbardziej powszechnymi wyrobami uszczelniającymi były płyty azbestowo-kauczukowe, które charakteryzują się odpornością na podwyższoną temperaturę, wytrzymałością na ściskanie, nieznacznym odkształceniem trwałym, dobrą elastycznością. Płyty mogą być zbrojone. Szczeliwa plecione były stosowane do uszczelniania części pracujących w wysokich temperaturach, a także w środowisku wody, pary wodnej, gazów obojętnych i aktywnych, kwasów organicznych i nieorganicznych, smarów, olejów, rozpuszczalników, gazów spalinowych, ługów, roztworów soli.
4. Wyroby cierne, takie jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe, stosowane do różnego typu hamulców. Azbest chryzotylowy stosowany do ich produkcji chronił elementy robocze przed zbytnim przegrzaniem.
5. Wyroby hydroizolacyjne: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe, zawierające od 20 do 40 % azbestu.

Poza tym azbest stosowany był w przemyśle piwowarskim i farmaceutycznym do filtracji, jako wypełniacz do lakierów, do izolacji przewodów grzewczych.

Tab. 2

Najważniejsze wyroby azbestowe i zawartość w nich azbestu ¹⁾

Wyroby	Przybliżona zawartość azbestu [% wag]	Rodzaj azbestu	Uwagi
Wyroby azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie	10 - 15	chryzotyl amozyt krokidolit	kompozycje azbestowe (związane) z cementem portlandzkim
Wyroby azbestowo-cementowe obejmujące rury ciśnieniowe, kanalizacyjne i wodociągowe	12 - 15	chryzotyl krokidolit amozyt	kompozycje azbestowe (związane) z cementem portlandzkim
Ognioodporne płyty izolacyjne	25 - 40	amozyt chryzotyl	kompozycje azbestowe (związane) z cementem portlandzkim lub z uwodnionym krzemianem wapnia albo też z zasadowym węglanem magnezu
Wyroby izolacyjne łącznie izolacjami natryskowymi	12 - 100	amozyt chryzotyl krokidolit	luźne mieszaniny włókien azbestowych z materiałami nieorganicznymi: z cementem, gipsem., z krzemianem wapnia, węglanem magnezu, ziemią okrzemkową
Złącza i uszczelki	25 - 85	chryzotyl krokidolit	kompozycje azbestowe (związane) z elastomerami, włókiennicze wyroby azbestowe plecione
Materiały cierne, wyroby włókiennicze	65 - 100	chryzotyl krokidolit	włókiennicze wyroby azbestowe takie jak przędza, rowingi, ubranie, taśmy, węże
Płytki i wykładziny podłogowe	5 - 7,5	chryzotyl	kompozycje azbestowe (związane) z gumą termoplastyczną
Wyroby z mas plastycznych i obudowy akumulatorów	55 - 70	chryzotyl	kompozycje azbestowe (związane) z gumą termoplastyczną i gumą termoodporną
Wypełniacze, wzmocnienia i wyroby z nich produkowane (wojłok, karton, papier, filtry do wina i piwa, kity, kleje, powłoki ochronne itp.)	25 - 98	chryzotyl krokidolit	kompozycje azbestowe (związane) z różnymi masami plastycznymi lub z masami bitumicznymi

Źródło: ¹⁾ Wytyczne szacowania ryzyka zdrowotnego dla czynników rakotwórczych, IMP, Łódź 1997, s. 11.

4.2. Klasyfikacja wyrobów zawierających azbest

Wyroby zawierające azbest klasyfikowane są w dwóch klasach, przyjmując jako kryterium zawartość azbestu, stosowane spoiwo oraz gęstość objętościową wyrobu.

Klasa I obejmuje wyroby o gęstości objętościowej mniejszej od 1000 kg/m^3 definiowane jako „miękkie”, zawierające powyżej 20% (do 100%) azbestu. Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, czemu towarzyszy znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia. Najczęściej stosowanymi w tej klasie były wyroby tekstylne z azbestu używane przez pracowników w celach ochronnych, koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury uszczelkowe m.in. w sprzęcie AGD, płytki podłogowe PCW oraz materiały i wykładziny cierne. Ocena wielkości produkcji wymienionych wyrobów oraz ilości aktualnie użytkowanych jest niemożliwa do przeprowadzenia.

Klasa II obejmuje wyroby o gęstości objętościowej powyżej 1000 kg/m^3 definiowane jako „twarde”, zawierające poniżej 20% azbestu. W wyrobach tych włókna azbestowe są mocno związane, a w przypadku mechanicznego uszkodzenia (np. pęknięcia) ma miejsce stosunkowo niewielka emisja azbestu do otoczenia w porównaniu z wyrobami klasy I. Natomiast niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi i środowiska stwarza mechaniczna obróbka tych wyrobów (cięcie, wiercenie otworów) oraz rozbijanie w wyniku zrzucania z wysokości w trakcie prac remontowych. Z zaliczanych do tej klasy wyrobów najbardziej w Polsce rozpowszechnione są płyty azbestowo-cementowe faliste oraz płyty azbestowo-cementowe „karo” stosowane jako pokrycia dachowe, szczególnie na terenach wiejskich oraz płyty płaskie wykorzystywane jako elewacje w budownictwie wielokondygnacyjnym na osiedlach miejskich. W znacznie mniejszych ilościach produkowane i stosowane były inne wyroby azbestowo- cementowe, z których należy wymienić przede wszystkim rury służące do wykonywania instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych oraz w budownictwie jako przewody kominowe i zsypy.

Źródło: Program usuwania azbestu..., Ministerstwo Gospodarki i Pracy

4.3. Zastosowanie wyrobów azbestowych w budownictwie mieszkaniowym

Do zastosowania w budownictwie mieszkaniowym wyrobów twardych (azbestocement - 10 - 15 % zawartości azbestu) należy zaliczyć:

- elewacje ścian,
- pokrycia dachowe,
- rury azbestowo-cementowe,
- materiały ognioochronne do konstrukcji budynków.

Do prac elewacyjnych stosowano następujące materiały:

- płyty barwne, autoklawizowane typu Acekol, Kolorys, Pikolorys,
- płyty azbestowo-cementowe, prasowane płaskie okładzinowe,
- płyty lignocementowe modyfikowane,
- płyty prasowane typu Karo.

Do prac dachowych stosowano następujące materiały:

- płyty faliste, płyty azbestowo-cementowe oraz gąsiory,
- płyty prasowane typu Karo.

Rury azbestowo-cementowe stosowano jako:

- rury ciśnieniowe - wodociągowe (woda pitna),
- rury (grawitacyjne) kanalizacyjne - ścieki bytowo-gospodarcze

Stosowanymi materiałami ognioochronnymi (wyroby twarde i wyroby miękkie zawierające azbest) do konstrukcji budynków były ¹:

- płyty ogniochronne „Sokalit”.
- płyty ogniochronne „Pyral”,
- tynki z dodatkiem azbestu,
- natryski masy ogniochronnej z azbestem na konstrukcje budynków

¹ Źródło: Wojciechowska-Piskorska H., Skucza L.: Ochrona przed azbestem, ODiDKo, Gdańsk 2000, s. 28 - 30.

Zastosowanie płyt ogniochronnych z „Sokalitu”:

„LIPSK I”

- sufit podwieszony na wszystkich kondygnacjach wykonany z „Sokalitu”,
- słupy i rygle obudowane „Sokalitem”,
- ściany osłonowe od I do V piętra: od zewnątrz szkło hartowane, pustka powietrzna, płyta „Sokalit”, wełna mineralna,
- obudowa szybów dźwigowych od wewnątrz - płyty z „Sokalitu”,
- całość klatki schodowej obudowana płytą „sokalitową”

„LIPSK II”

- sufit podwieszony z płyty gipsowej, jedynie na poziomie piwnicy, w suficie płyty „sokalitowe”.
- osłona belek stalowych stropu „Sokalitem”, osłona słupów i rygli na antresoli z „Sokalitu”
- obudowa szybów dźwigowych: od wewnątrz - płyty „sokalitowe” - na poziomie parteru, płyty gipsowe ogniochronne w wyższych kondygnacjach²

Tynki z dodatkiem azbestu oraz natryskowe masy ogniochronne stosowane były jako izolacje termiczne (ognioodporne) i akustyczne w obiektach użyteczności publicznej (sale koncertowe, sale kinowe).

4.4. Zastosowanie wyrobów azbestowych w ciepłownictwie

Jako wyroby twarde zawierające azbest stosowane w ciepłownictwie można wymienić:

- rury ciśnieniowe (woda pitna) - rury cementowo azbestowe
- rury kanalizacyjne (grawitacyjne), kanalizacja wewnętrzna.

Jako wyroby miękkie stosowane w ciepłownictwie można wymienić:³

- szczeliwa azbestowo-kauczukowe o nazwie „Polonit” i „Gambit” (od nazw producentów),

² Źródło: Wojciechowska-Piskorska H., Skucza L.: Ochrona..., op. cit., s. 28-30

³ Ibid

-
- płaszcze azbestowo-cementowe o zawartości azbestu pow. 50% i płaszcze azbestowo-gipsowe,
 - sznury i tektura azbestowe.

Szczeliwa azbestowo-kauczukowe („Polonit”) stosowano jako płyty i uszczelki do połączeń armatury prowadzącej wodę o wysokich parametrach lub parę, gazy obojętne i aktywne, roztwory soli nieorganicznych i organicznych.

Szczeliwa azbestowo-kauczukowe („Gambit”) stosowano jako płyty i uszczelki do uszczelniania stałych elementów maszyn i urządzeń pracujących w środowiskach, w których występuje para wodna, woda i wysoka temperatura do 500°C.

5. OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELI, ZARZĄDCÓW LUB UŻYTKOWNIKÓW - BEZPIECZNE UŻYTKOWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Do obowiązków właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest należy:

- dokonanie przeglądu technicznego obiektów i urządzeń budowlanych lub instalacji przemysłowych wraz z identyfikacją rodzaju azbestu oraz ze sporządzeniem „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”
- przedłożenie wyników inwentaryzacji (jako informacja) marszałkowi województwa (przedsiębiorca), odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta (osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami),
- sporządzenie (corocznie) planu kontroli jakości powietrza obejmującej pomiar stężenia azbestu, (Dla każdego pomieszczenia, gdzie może występować azbest w różnej postaci, należy sporządzić plan kontroli jakości powietrza obejmujący pomiary stężenia azbestu. Dopuszczalne stężenia azbestu w powietrzu w środowisku pracy zostały określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833 i z 2005 r. Nr 212, poz. 1769)).
- podjęcie decyzji o usuwaniu azbestu,

- zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno-budowlanemu prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest (na co najmniej 30 dni przed ich rozpoczęciem, a w zgłoszeniu określa się, że zabezpieczanie lub usuwanie wyrobów budowlanych zawierających azbest wykona firma specjalistyczna posiadająca zatwierdzony decyzją program usuwania odpadów azbestowych z obiektów budowlanych na terenie Gminy Elbląg), (§ 6 ust.4 *Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości obowiązany jest zgłosić prace polegające na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ*¹ z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest - Dz.U.Nr.71. poz.649.

- dokonanie wyboru wykonawcy prac prowadzącego zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest (wyłącznie wykonawca prac spełniający wymogi w tym zakresie, wymogi jak dla wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest),
- opracowanie instrukcji bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- oznakowanie miejsc, pomieszczeń, instalacji lub urządzeń, w których jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- oznakowanie miejsc, pomieszczeń, instalacji lub urządzeń zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest.

6. PROCEDURY - OBOWIĄZKI I POSTĘPOWANIE WŁAŚCICIELI ORAZ ZARZĄDCÓW PRZY UŻYTKOWANIU OBIEKTÓW I TERENÓW Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

6.1. Procedury

Ministerstwo Gospodarki w „Poradniku dla użytkowników wyrobów azbestowych ” zaproponowało procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest:

Grupa I. Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest.

Procedura 1. Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.

Procedura 2. Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

Grupa II . Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych.

Procedura 3. Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Procedura 4. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz oczyszczeniem obiektu, terenu, instalacji.

Grupa III. Procedura obowiązująca prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

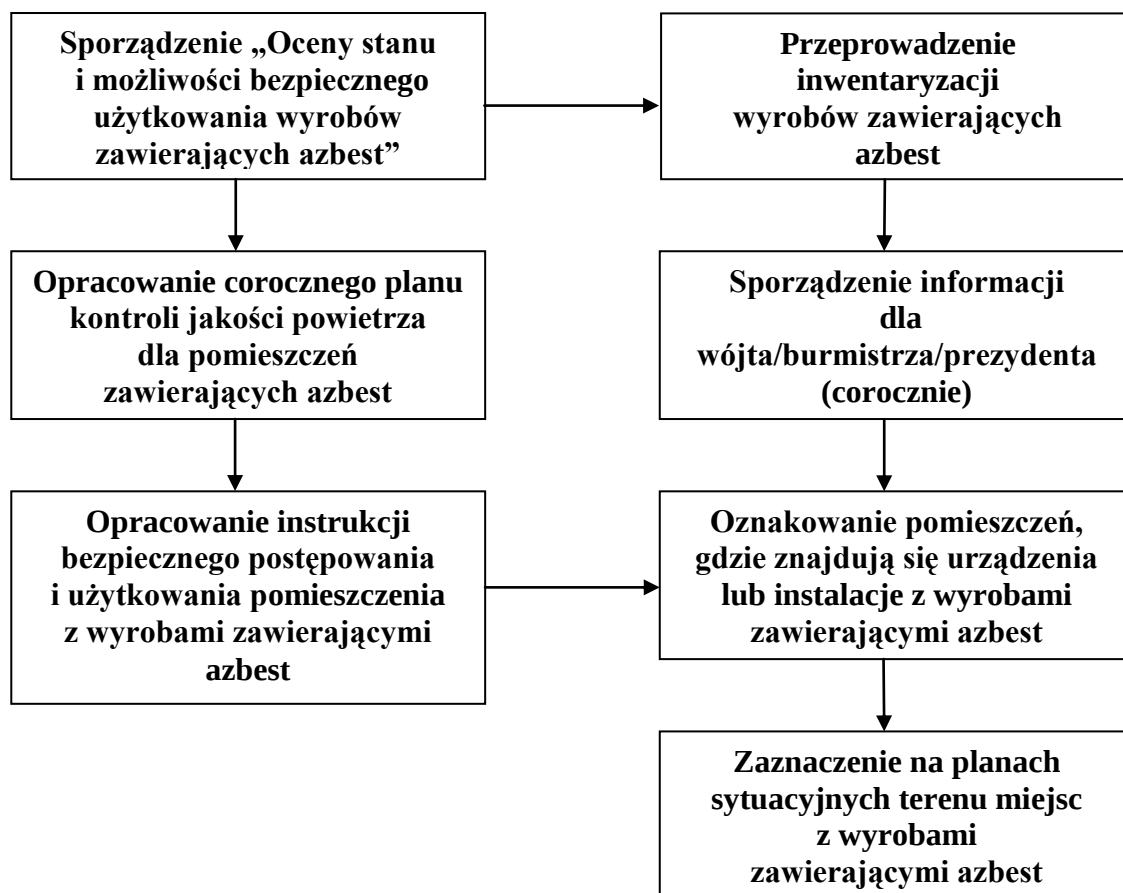
Procedura 5. Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Grupa IV. Procedura obowiązująca zarządzających składowiskami odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Procedura 6. Składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

Procedura 1

Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.

Cel procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu obowiązków i zasad postępowania właścicieli i zarządców budynków, budowli, instalacji lub urządzeń oraz terenów, gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest. Procedura dotyczy bezpiecznego ich użytkowania.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje cały okres, w którym budynek, budowla, instalacja lub urządzenie przemysłowe oraz teren, niezależnie od ich wielkości lub stanu, charakteryzuje się tym, że znajdują się tam wyroby zawierające azbest.

Opis szczegółowy

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia technicznego oraz terenu, gdzie znajdują się wyroby zawierające azbest, ma obowiązek sporządzenia - w 1 egzemplarzu „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”. Właściciele lub zarządcy, którzy spełnili ten obowiązek wcześniej – sporządzają następne oceny w terminach wynikających z warunków poprzedniej oceny, tzn.:

- po 5-u latach, jeżeli wyroby zawierające azbest są w dobrym stanie technicznym i nieuszkodzone,
- po roku, jeżeli z oceny wynika II stopień pilności.

Wyroby, które uzyskały lub posiadają duże i widoczne uszkodzenia – powinny zostać bezzwłocznie usunięte.

Jeden egzemplarz oceny właściciel lub zarządca zobowiązany jest złożyć właściwemu terenowo powiatowemu inspektorowi nadzoru budowlanego – w terminie do 30-u dni od dnia jej sporządzenia. Drugi egzemplarz zachowuje przy dokumentacji budynku, budowli, instalacji lub urządzenia przemysłowego oraz terenu – do czasu sporządzenia następnej oceny. Właściciel lub zarządca obowiązany jest do przeprowadzenia inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyrobów zawierające azbest - informacje o wyrobach zawierających azbest, właściciel, zarządca lub użytkownik sporządza w dwóch egzemplarzach:

- jeden egzemplarz przedkłada w formie pisemnej właściwemu organowi,;*
- drugi egzemplarz przechowuje przez okres jednego roku, do czasu sporządzenia następnej informacji.*

Osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami przedkładają informacje odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.

Wzory informacji według załącznika nr 3 - Informacja o wyrobach zawierających azbest.

Informacje przedkłada się corocznie, celem wykazania ewentualnych zmian w ilości posiadanych wyrobów zawierających azbest, co pozwoli na ocenę zagrożenia dla ludzi i środowiska w danym rejonie.

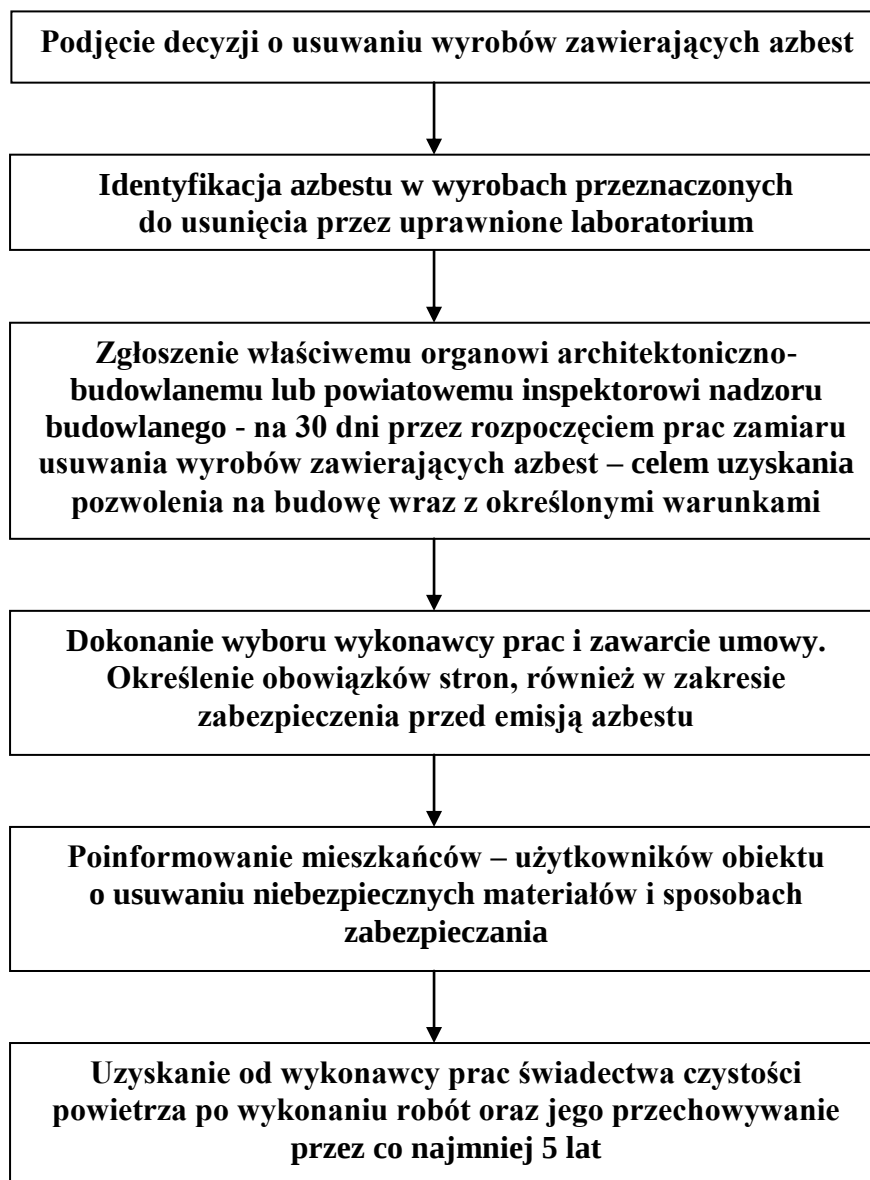
Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie występują wyroby zawierające azbest, ma ponadto obowiązki:

- oznakowania pomieszczeń, gdzie znajdują się urządzenia lub instalacje z wyrobami zawierającymi azbest – odpowiednim znakiem ostrzegawczym dla azbestu,*
- opracowania i wywieszenia na widocznym miejscu instrukcji bezpiecznego postępowania i użytkowania pomieszczenia z wyrobami zawierającymi azbest,*
- zaznaczenia na planie sytuacyjnym terenu miejsc z wyrobami zawierającymi azbest.*

Ponadto, jeżeli w budynku, budowli, instalacji lub urządzeniu oraz na terenie znajdują się wyroby zawierające azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ (tzw. „miękkie”) lub, jeżeli wyroby zawierają azbest krokidolit, a także, jeżeli te wyroby znajdują się w zamkniętych pomieszczeniach, lub istnieje uzasadniona obawa dużej emisji azbestu do środowiska – właściciel lub zarządca powinien opracować plan kontroli jakości powietrza (monitoringu), a jego wyniki uwzględnić przy dalszej eksploatacji lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Procedura 2.

Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

Cel procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu obowiązków i postępowania właścicieli, zarządców budynków, budowli, instalacji lub urządzeń oraz terenów z wyrobami zawierającymi azbest – przed i w czasie wykonywania prac usuwania lub zabezpieczania takich wyrobów.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje okres od podjęcia decyzji o zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest,

Opis szczegółowy

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest, powinien dokonać identyfikacji rodzaju i ilości azbestu w wyrobach, przez uprawnione do takich prac laboratorium. Identyfikacja azbestu powinna nastąpić w okresie użytkowania wyrobów, jeszcze przed rozpoczęciem wykonywania prac zabezpieczenia lub usuwania takich wyrobów, o ile informacja ta, nie jest podana w innych dokumentach budowy przedmiotowego obiektu.

Identyfikacja azbestu jest obowiązkiem właściciela lub zarządcy, wynikającym z tytułu własności oraz odpowiedzialności prawnej, dotyczącej ochrony osób trzecich od szkód mogących wynikać nieodpowiedniej eksploatacji przedmiotu stanowiącego własność. Wyniki identyfikacji azbestu powinny być uwzględniane przy:

- *sporządzaniu „Oceny...”,*
- *sporządzaniu informacji dla wójta, burmistrza, prezydenta miasta,*
- *zawieraniu umowy na wykonanie prac zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest z wykonawcą tych prac – wytwarzającym odpady niebezpieczne.*

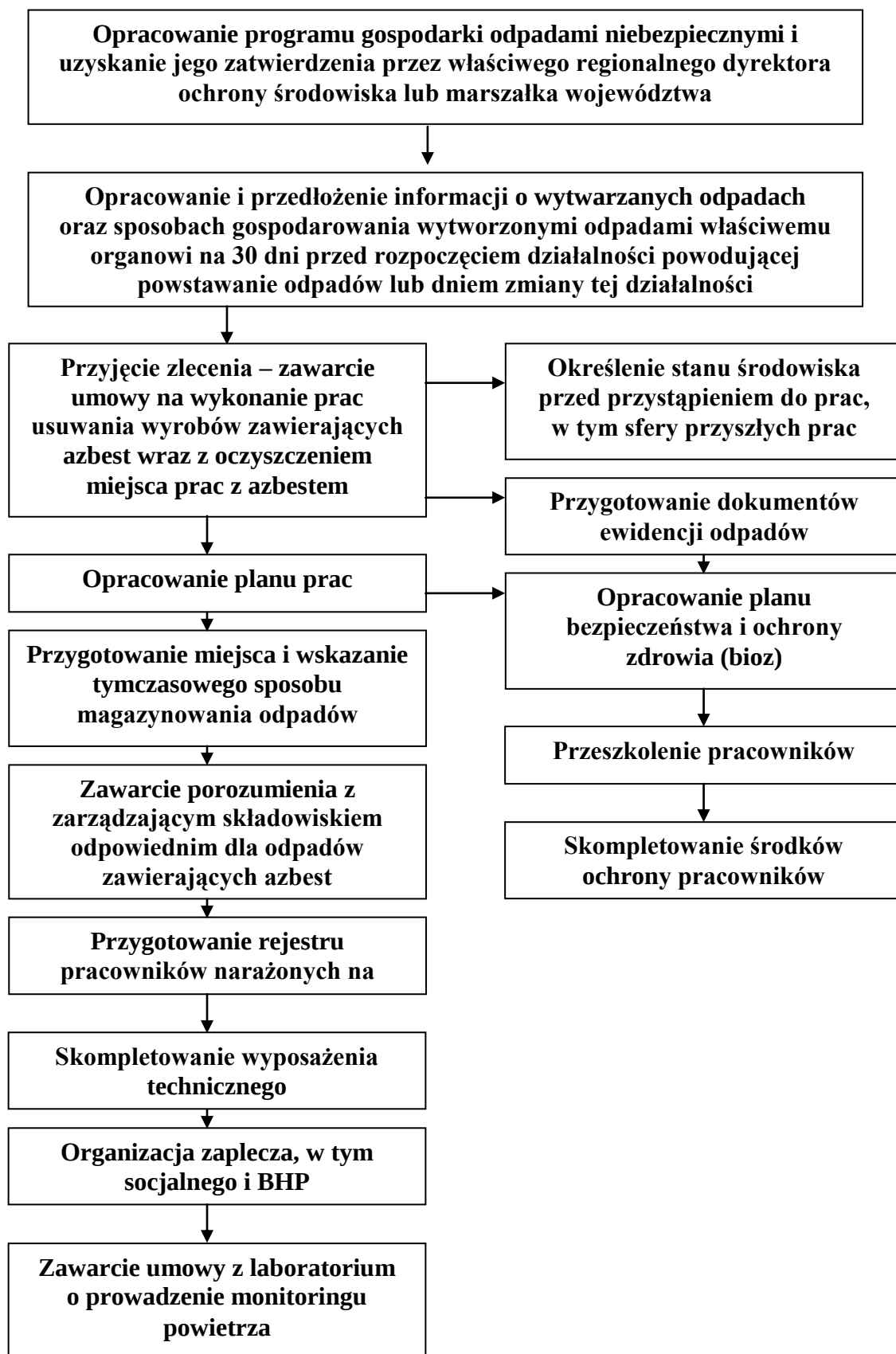
Właściciel lub zarządca może zlecić innym – odpowiednio przygotowanym osobom lub podmiotom prawnym – przeprowadzenie czynności wykonania identyfikacji azbestu w wyrobach. W każdym przypadku powinno to mieć miejsce przed rozpoczęciem prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest, ma obowiązek dopełnienia wymogów wynikających z przepisów ustawy – Prawo budowlane tj. uzyskania pozwolenia na budowę lub złożenia z odpowiednim wyprzedzeniem wniosku zgłoszenia robót budowlanych. Wniosek powinien być sporządzony z uwzględnieniem przepisów wynikających z art. 30 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane. Zatajenie informacji o występowaniu azbestu w wyrobach, które będą przedmiotem prac remontowo budowlanych skutkuje – na podstawie ustawy - Prawo ochrony środowiska – odpowiedzialnością prawną. Po dopełnieniu obowiązków formalnoprawnych, właściciel lub zarządca dokonuje wyboru wykonawcy prac - wytwórcy odpadów niebezpiecznych. Zawiera umowę na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczenia budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z azbestu. W umowie powinny być jasno sprecyzowane obowiązki stron, również w zakresie zabezpieczenia przed emisją azbestu w czasie wykonywania prac.

Niezależnie od obowiązków wykonawcy prac, właściciel lub zarządca powinien poinformować mieszkańców lub użytkowników budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, o usuwaniu niebezpiecznych materiałów zawierających substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla ludzi oraz o sposobach zabezpieczenia przed tą szkodliwością.

Na końcu właściciel lub zarządca powinien uzyskać od wykonawcy prac, pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania robót i oczyszczenia z azbestu, a następnie przechowywać je przez okres, co najmniej 5 lat, wraz z inną dokumentacją budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu.

Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Cel procedury

Celem procedury jest przedstawienie zasad postępowania podczas prac przygotowawczych do zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje całokształt prac oraz postępowania dotyczącego przygotowania do zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Opis szczegółowy

W rozumieniu przepisów ustawy o odpadach wytwórca odpadów, który prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw, a także przetwarzania odpadów zawierających azbest w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami.

Wytwórcę odpadów obowiązuje postępowanie określone przepisami ustawy o odpadach. Podstawową czynnością dla przedsiębiorcy, który zamierza podjąć działalność w zakresie wytwarzania odpadów zawierających azbest jest opracowanie programu gospodarki odpadami.

Wytwórca odpadów, który jednocześnie prowadzi działalność w zakresie rozbiórki i remontów obiektów, w wyniku której powstają odpady zawierające azbest i który przetwarza te odpady w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania jednej decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami, obejmującej odpady powstające w wyniku rozbiórki i remontów oraz odpady powstałe w wyniku eksploatacji urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest.

Program gospodarki odpadami dołączony do wniosku o wydanie decyzji zatwierdzającej program, powinien zawierać:

- wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania, z uwzględnieniem ich podstawowego składu chemicznego i właściwości;*
- określenie ilości odpadów poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku;*
- wskazanie sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko;*
- opis dalszego sposobu gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów;*
- wskazanie miejsca i sposobu oraz rodzaju magazynowanych odpadów.*

Informację o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami przedkłada się właściwemu organowi w terminie 30 dni przed dniem rozpoczęcia działalności powodującej powstawanie odpadów lub dniem zmiany tej działalności wpływającej na ilość lub rodzaj wytwarzanych odpadów lub sposobów gospodarowania nimi. Informację przedkłada się w czterech egzemplarzach.. Właściwym organem jest:

1) regionalny dyrektor ochrony środowiska - dla przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych;

2) marszałek województwa - dla przedsięwzięć i zdarzeń, o których mowa w art. 378 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;

3) starosta - dla pozostałych przedsięwzięć.

Właściwość miejscową organów określonych w ust. 2 ustala się według miejsca wytwarzania odpadów. Informacja, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać:

- wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania, a w przypadkach, gdy określenie rodzaju nie jest wystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów;
- określenie ilości odpadów poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku;
- informacje wskazujące na sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko;
- opis dalszego sposobu gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
- wskazanie miejsca i sposobu oraz rodzaju magazynowanych odpadów.

Do rozpoczęcia działalności powodującej powstawanie odpadów można przystąpić, jeżeli organ właściwy do przyjęcia informacji, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia złożenia informacji nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji.

Po dopełnieniu obowiązków wynikających z ogólnych zasad postępowania wykonawca prac uprawniony jest do przyjęcia zlecenia i zawarcia umowy na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest, wraz z oczyszczaniem miejsca prac z azbestem. Dla prawidłowego zawarcia umowy koniecznym jest określenie stanu środowiska przed przystąpieniem do prac, w tym strefy przyszłych prac. Pozwoli to na określenie stopnia narażenia na azbest w miejscu pracy oraz prawidłowe przygotowanie planu prac.

Plan pracy powinien być sporządzony zgodnie ze stosownymi przepisami i zawierać m.in.:

- określenie miejsca wykonywania prac oraz charakteru prac i przewidywanego czasu ich trwania,
- określenie rodzaju azbestu w wyrobach przeznaczonych do usunięcia,
- aktualną „Ocenę stanu...”,
- przewidywaną ilość wytwarzanych odpadów do usunięcia,
- ustalenie odpowiednich sposobów usuwania wyrobów zawierających azbest,
- określenie rodzajów i metod pracy, z uwzględnieniem technicznych środków,
- określenie sposobów eliminowania lub ograniczenia uwalniania się pyłu azbestu do powietrza,
- zapewnienie pracownikom niezbędnej ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracy,
- charakterystykę środków ochronnych użytych do ochrony pracowników i innych osób znajdujących się w miejscu pracy.

Następnie powinien zostać opracowany plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, "plan bioz", obejmujący m.in.:

- informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń, występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia,

- *informacje o wydzieleniu i oznakowaniu miejsc prowadzenia robót budowlanych, stosownie do rodzaju zagrożenia,*
- *informacje o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych, w tym: określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia, konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej, zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi, przez wyznaczone w tym celu osoby,*
- *określenie sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy,*
- *wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie.*

Pracodawca jest obowiązany zapoznać pracowników lub ich przedstawicieli z planem prac, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Wykonawca prac jest obowiązany przeszkolić wszystkie osoby pozostające w kontakcie z azbestem, pracowników bezpośrednio zatrudnionych, kierujących i nadzorujących prace w zakresie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy postępowaniu z wyrobami zawierającymi azbest i ich odpadami. Szkolenie powinno być przeprowadzone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, oraz przez upoważnione instytucje i potwierdzone odpowiednim świadectwem lub zaświadczeniem.

Pracodawca jest obowiązany do zapewnienia pracownikom odpowiednich ubrań roboczych zabezpieczających pracowników w czasie trwania robót i oczyszczania terenu.

Pracodawca będący wytwórcą odpadów niebezpiecznych, zawierających azbest obowiązany jest do przygotowania, prowadzenia i przechowywania rejestru pracowników narażonych na działanie azbestu.

Ważną sprawą jest przygotowanie miejsca i sposobu tymczasowego magazynowania odpadów niebezpiecznych na placu budowy, po ich demontażu, a jeszcze przed transportem na składowisko. Miejsce takie powinno być wydzielone i zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych oraz oznakowane znakami ostrzegawczymi o treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem!”, „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”.

Na potrzeby ewidencji odpadów niebezpiecznych, wytwórca odpadów przygotowuje dokumenty, którymi są:

- *karta ewidencji odpadu,*
- *karta przekazania odpadu.*

Celem zapewnienia składowania odpadów niebezpiecznych powstałych po usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwórca odpadów powinien przed przeprowadzeniem robót, zawrzeć porozumienie z zarządzającym składowiskiem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Ważne znaczenie dla prawidłowego przygotowania robót ma skompletowanie wyposażenia technicznego, w tym narzędzi ręcznych i wolnoobrotowych, narzędzi mechanicznych, urządzeń wentylacyjnych oraz podstawowego sprzętu przeciwpożarowego. Na tym etapie należy też zabezpieczyć techniczne środki zapobiegające emisji azbestu w

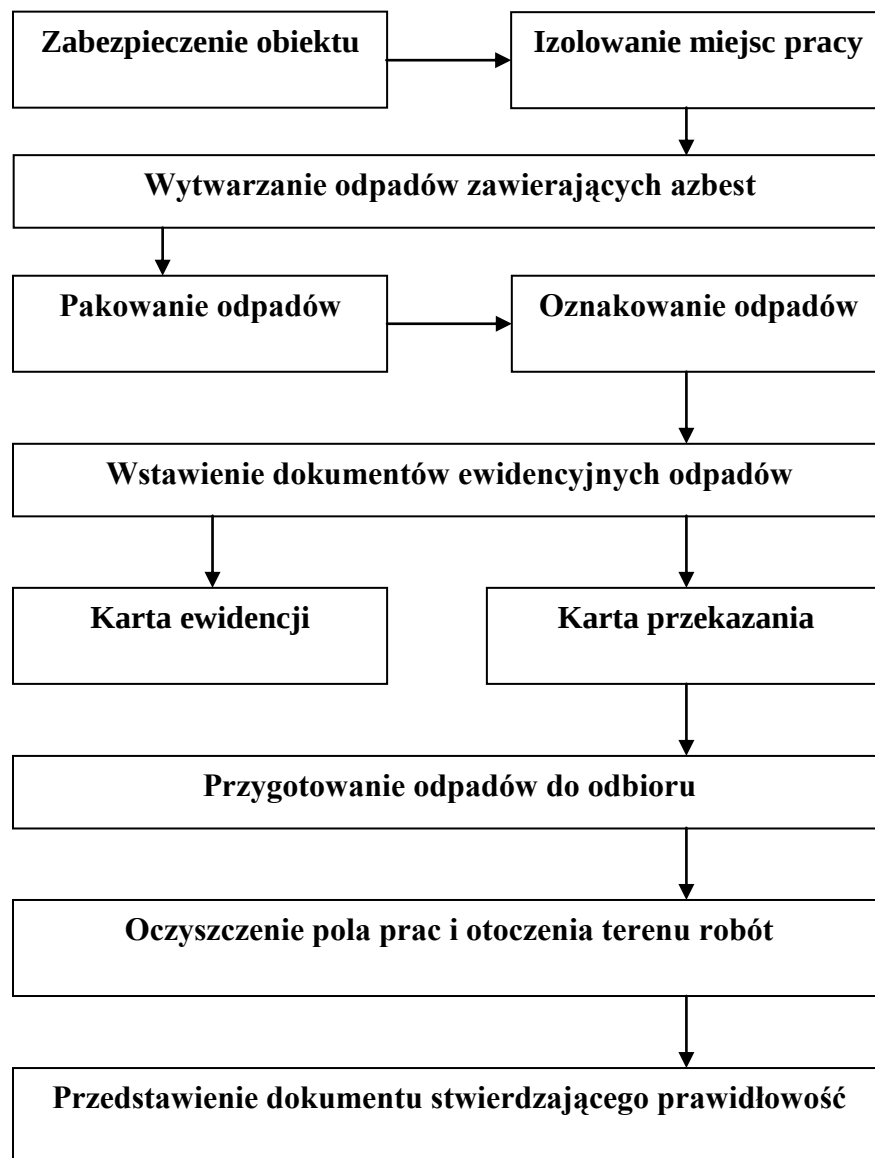
miejscu pracy oraz środowisku, w zależności od określenia stanu środowiska, przed przystąpieniem do wykonywania prac.

Jeżeli usuwane są wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000kg/m^3 , lub inne, mocno uszkodzone, a także zawierające krokidolit oraz wyroby znajdujące się w pomieszczeniach zamkniętych, to niezbędne jest zawarcie umowy z laboratorium upoważnionym do prowadzenia monitoringu powietrza. Duże znaczenie ma również przygotowanie i organizacja zaplecza budowy, w tym części socjalnej.

W planie prac – w zależności od wielkości lub specyfiki budynku, budowli, instalacji lub urządzenia, a również terenu, gdzie prowadzone będą prace zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest, także występującego stopnia narażenia na azbest – mogą zostać określone również inne niezbędne wymagania.

Procedura 4.

Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczeniem obiektu, terenu, instalacji.

Cel procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu obowiązków i zasad postępowania wykonawców (wytwórców odpadów) prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje działania od rozpoczęcia do zakończenia prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczaniem budynku, budowli, instalacji lub urządzenia i terenu z pozostałości azbestu.

Opis szczegółowy

Na wstępie należy wykonać odpowiednie zabezpieczenia obiektu, będącego przedmiotem prac i miejsc ich wykonywania, a także terenu wokół – przed emisją pyłu azbestu, która może mieć miejsce w wyniku prowadzenia prac.

Teren należy ogrodzić, zachowując bezpieczne odległości od traktów komunikacyjnych dla pieszych, nie mniej niż 2 m przy zastosowaniu osłon. Teren prac należy ogrodzić poprzez oznakowanie taśmami ostrzegawczymi w kolorze biało-czerwonym i umieszczenie tablic ostrzegawczych z napisami „Uwaga! Zagrożenie Azbestem!”, „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony” lub „Zagrożenie Azbestem krokidolitem”.

Przy pracach elewacyjnych powinny być stosowane odpowiednie kurtyny zasłaniające fasadę obiektu, aż do gruntu, a teren wokół objęty kurtyną, powinien być wyłożony grubą folią, dla łatwego oczyszczania po każdej zmianie roboczej.

Ogólne zasady postępowania przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest określają następujące wymagania:

- *nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,*
- *demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek itp.) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe,*
- *odspajanie wyrobów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych narzędzi mechanicznych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze,*
- *prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza, w przypadku występowania stężeń pyłu azbestu, przekraczających dopuszczalne wartości dla miejsca pracy,*
- *po każdej zmianie roboczej, usunięte odpady zawierające azbest, powinny zostać szczelnie opakowane i składowane na miejscu ich tymczasowego magazynowania,*
- *codzienne, staranne oczyszczanie strefy prac i terenu wokół, dróg wewnętrznych oraz maszyn i urządzeń, z wykorzystaniem podciśnieniowego sprzętu odkurzącego, zaopatrzonego w filtry o dużej skuteczności ciągu (99,99% lub na mokro). Niedopuszczalne jest ręczne zmiatanie na sucho, jak również czyszczenie pomieszczeń i narzędzi pracy przy użyciu sprężonego powietrza.*

W przypadku prowadzenia prac z wyrobami azbestowo-cementowymi, których gęstość objętościowa wynosi mniej niż 1000kg/m³, (tzw. miękkie), a także z innymi wyrobami, których powierzchnia jest w widoczny sposób uszkodzona lub zniszczona lub, jeżeli prace prowadzone są na obiektach, z wyrobami zawierającymi azbest krokidolit, lub też w pomieszczeniach zamkniętych, powinny być zastosowane szczególne zabezpieczenia strefy prac i ochrony pracowników oraz środowiska, niezależnie od ogólnych zasad postępowania. Są to m.in.:

- *komory dekontaminacyjne (śluzы) dla całych pomieszczeń lub stanowiące łącznik izolacyjny między miejscem stanowiącym strefę prac, a miejscem na zewnątrz obiektu,*
- *zaostrzone rygory przestrzegania stosowania środków ochrony osobistej,*
- *inne metody, określone na etapie prac przygotowawczych.*

W obiekcie przylegającym do strefy prac, należy zastosować odpowiednie zabezpieczenia, w tym uszczelnienie otworów okiennych i drzwiowych, a także inne, właściwe dla stopnia narażenia środki zabezpieczające.

Wszystkie zdemontowane wyroby zawierające azbest powinny być szczelnie opakowane w folie z polietylenu, lub polipropylenu o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm i zamykane w sposób uniemożliwiający przypadkowe otwarcie (zgrzewem ciągłym lub taśmą klejącą). Niedopuszczalne jest stosowanie worków papierowych. Odpady powstałe z wyrobów o gęstości objętościowej większej niż 1000kg/m^3 , a więc płyty i rury azbestowo-cementowe, lub ich części powinny być szczelnie opakowane w folię. Pył azbestowy oraz odpady powstałe z wyrobów o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000kg/m^3 powinny być zestalone przy użyciu cementu lub żywic syntetycznych i po związaniu spoiwa szczelnie zapakowane w folię. Pakowanie usuniętych wyrobów zawierających azbest powinno odbywać się wyłącznie do opakowań przeznaczonych do ostatecznego składowania i wyraźnie oznakowane, w sposób określony dla azbestu. Etykiety i zamieszczone na nich napisy powinny być trwałe, nieulegające zniszczeniu, pod wpływem warunków atmosferycznych i czynników mechanicznych. Dla usuniętych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz ich transportu na składowisko odpadów niebezpiecznych, wypełnia się:

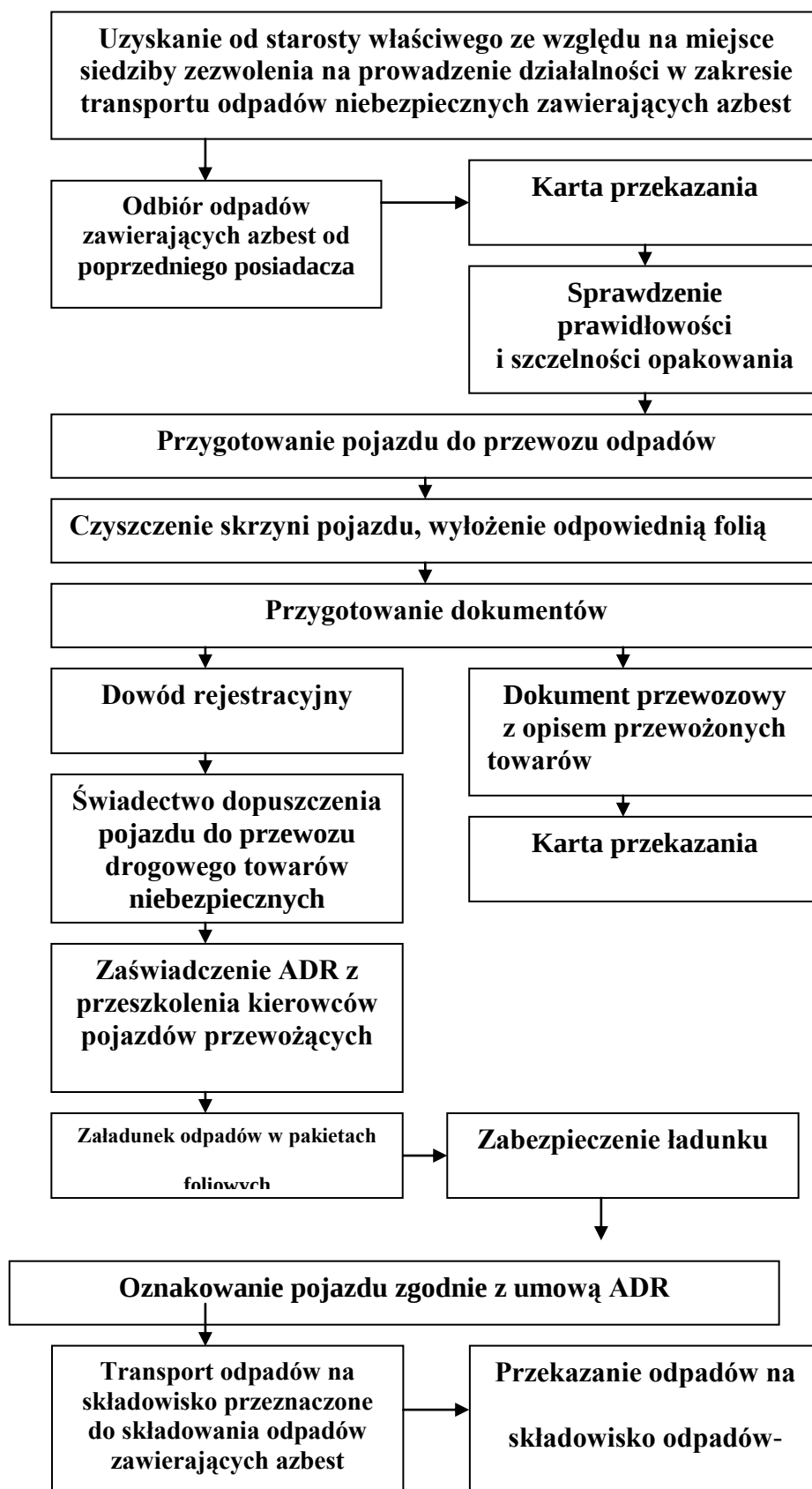
- *kartę ewidencji odpadu,*
- *kartę przekazania odpadów.*

Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych – wykonawca prac ma obowiązek dokonania prawidłowego oczyszczenia strefy prac i otoczenia z pozostałości azbestu.

Oczyszczenie powinno nastąpić przez zastosowanie urządzeń filtracyjno wentylacyjnych z wysokoskutecznym filtrem (99,99%) lub na mokro. Wykonawca prac ma obowiązek przedstawienia właścicielowi lub zarządcy obiektu, będącego przedmiotem prac, oświadczenia stwierdzającego prawidłowość wykonania prac i oczyszczenia z azbestu. W przypadku, kiedy przedmiotem prac były wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000kg/m^3 lub wyroby mocno uszkodzone i zniszczone lub prace obejmowały wyroby zawierające azbest krokydolit lub prowadzone były w pomieszczeniach zamkniętych, wykonawca prac ma obowiązek przedstawienia wyników badania powietrza, przeprowadzonego przez uprawnione do tego laboratorium lub instytucje.

Procedura 5.

Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Cel procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu obowiązków i zasad postępowania dotyczących przygotowania i transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje działania począwszy od uzyskania zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, poprzez pozostałe czynności i obowiązki transportującego takie odpady – aż do ich przekazania na składowisko odpadów, przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

Opis szczegółowy

Posiadacz odpadów, który prowadzi działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów jest obowiązany uzyskać zezwolenie na prowadzenie tej działalności. Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów wydaje starosta. Właściwym starostą do wydania zezwolenia na transport odpadów jest starosta właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania posiadacza odpadów.

Wniosek o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów powinien zawierać:

- wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do transportu, w przypadku, gdy określenie rodzaju jest niewystarczające do ustalenia, zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla środowiska, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów,*
- oznaczenie obszaru prowadzenia działalności,*
- wskazanie sposobu i środków transportu odpadów,*
- przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie transportu odpadów,*
- przewidywany okres wykonywania działalności w zakresie transportu odpadów.*

Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów jest wydawane w drodze decyzji przez właściwy organ na czas oznaczony nie dłuższy niż 10 lat.

Transportem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest może zajmować się wytwórca odpadów lub inny, uprawniony do tego podmiot prawny. W każdym przypadku konieczne jest uzyskanie od właściwego starosty zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Przekazanie partii odpadów zawierających azbest przez wytwórcę odpadów innemu posiadaczowi odpadów niebezpiecznych, np. w celu ich dalszego transportu odbywa się z zastosowaniem karty przekazania odpadu – sporządzonej przez wytwórcę odpadów. Do obowiązków posiadacza odpadów niebezpiecznych prowadzącego działalność wyłącznie w zakresie ich transportu na składowisko należy:

- posiadanie karty przekazania odpadu z potwierdzeniem przejęcia odpadu,*
- posiadanie dokumentu przewozowego z opisem towarów (odpadów) niebezpiecznych,*
- posiadanie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu odpadów niebezpiecznych,*
- posiadanie przez kierowcę zaświadczenia ADR o ukończeniu kursu kształcącego dla kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne,*

- oznakowanie pojazdu odblaskowymi tablicami ostrzegawczymi,
- utrzymanie czystości skrzyni ładunkowej pojazdu,
- sprawdzenie stanu opakowań i ich oznakowanie litera „a”,
- sprawdzenie umocowania sztuk przesyłki z odpadami w pojeździe.

Transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, należy prowadzić z zachowaniem przepisów dotyczących transportu towarów niebezpiecznych spełniając określone w tych przepisach kryteria klasyfikacyjne. Odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz odpady izolacyjne zawierające azbest, zgodnie z ADR zaliczone zostały do klasy 9 – różne materiały i przedmioty niebezpieczne, z czego wynikają określone wymagania przy transporcie.

Posiadacz odpadów, dokonujący ich transportu, obowiązany jest do posiadania dokumentu przewozowego materiałów niebezpiecznych, który według ADR powinien zawierać:

- numer rozpoznawczy odpadu nadawanego do przewozu i jego pełna nazwę,
- klasę, do której należy odpad nadawany do przewozu,
- liczbę sztuk przesyłki,
- całkowitą ilość przewożonych odpadów,
- nazwy i adresy nadawcy oraz odbiorcy przewożonych odpadów (składowiska).

Do przewożenia odpadów zawierających azbest mogą być używane samochody ciężarowe z nadwoziem skrzyniowym, bez przyczepy lub z jedną przyczepą. Pojazdy przewożące odpady niebezpieczne powinny być zaopatrzone w świadectwo dopuszczenia pojazdu do przewozu towarów niebezpiecznych. Świadectwo to wystawiane jest przez Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego na podstawie badania technicznego pojazdu dokonanego przez okręgową stację kontroli pojazdów oraz sprawdzenia dokonanego przez Transportowy Dozór Techniczny. Kierowca wyznaczony do przewozu odpadów zawierających azbest, obowiązany jest posiadać – poza prawem jazdy – zaświadczenie ADR ukończenia kursu doszkalcającego kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne, wydane przez podmiot posiadający zezwolenie marszałka województwa na prowadzenie takiej działalności. Każdy pojazd przewożący odpady zawierające azbest powinien być oznakowany dwiema odblaskowymi tablicami ostrzegawczymi bez numerów rozpoznawczych. Tablice te powinny być prostokątne, o wymiarach 30x40 cm, barwy pomarańczowej odblaskowej, dookoła otoczone czarnym nieodblaskowym paskiem o szerokości nieprzekraczającej 15mm. Po wyładowaniu odpadów tablice te nie mogą być widoczne na pojeździe stojącym lub poruszającym się po drodze.

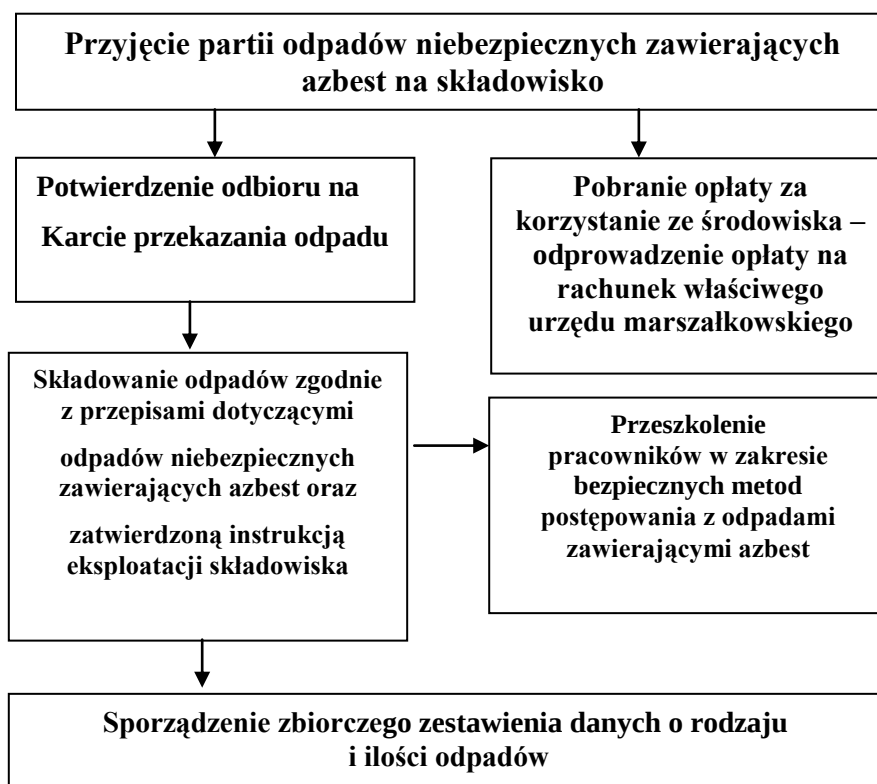
Przed każdym załadunkiem odpadów, skrzynia ładunkowa pojazdu powinna być dokładnie oczyszczona, w szczególności z ostrych i twardych przedmiotów (np. gwoździ, śrub) nie stanowiących integralnej części nadwozia pojazdu. Wskazane jest wyłożenie podłogi skrzyni ładunkowej folią, w celu zabezpieczenia przed uszkodzeniem opakowań. Załadunek i rozładunek odpadów (palet, pojemników typu „big-bag”) powinny odbywać się przy wykorzystaniu dźwigu lub podnośnika.

Transportujący odpady powinien odmówić przyjęcia przesyłki odpadów, która nie posiada oznakowania wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz w przypadku, gdy opakowanie zostało uszkodzone przy załadunku. Sztuki przesyłki z opadami zawierającymi azbest powinny być ułożone i umocowane na pojeździe tak, aby w czasie ich przewozu nie przesuwwały się oraz nie były narażone na tarcie, wstrząsy, przewracanie się i wypadnięcie

z pojazdu. W trakcie przewozu ładunek powinien być dokładnie zabezpieczony folią lub plandeką przed uszkodzeniem. Po każdym wyładunku odpadów z pojazdu, należy dokładnie sprawdzić, czy na powierzchni skrzyni ładunkowej nie znajdują się pozostałości po przewożonych odpadach. W razie stwierdzenia takiej pozostałości należy niezwłocznie ją usunąć oraz dokładnie oczyścić pojazd i jego wyposażenie z zachowaniem zasad przewidzianych dla prac przy usuwaniu azbestu. Odpady niebezpieczne zawierające azbest transportowane są na składowisko przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest. Tam następuje ich przekazanie następnemu posiadaczowi odpadów – zarządzającemu składowiskiem i potwierdzenie tego faktu na karcie przekazania odpadu.

Procedura 6.

Składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

Cel procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu i zasad postępowania dotyczących składowania na składowiskach odpadów lub na wydzielonych kwaterach na terenie innych składowisk odpadów, przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje działania począwszy od przyjęcia partii odpadów na składowisko, poprzez dalsze czynności, aż do sporządzenia rocznego zbiorczego zestawienia danych o rodzaju i ilości przyjętych odpadów.

Opis szczegółowy

Do obowiązków zarządzającego składowiskiem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest należy:

- *przeszkolenie pracowników w zakresie bezpiecznych metod postępowania z odpadami zawierającymi azbest,*
- *potwierdzenie w karcie przekazania odpadów przyjęcia partii odpadów na składowisko,*
- *sporządzenie zbiorczego zestawienia danych o rodzaju i ilości odpadów przyjętych na składowisko,*
- *składowanie odpadów zgodnie z przepisami dotyczącymi odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz zatwierdzoną instrukcją eksploatacji składowiska,*
- *zapewnienie deponowania odpadów w sposób nie powodujący uszkodzenia opakowań odpadów,*
- *wykorzystywanie racjonalnie pojemności eksploatacyjnej składowiska.*

Odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej oznaczone w katalogu odpadów kodami 17 06 01 i 17 06 05* mogą być unieszkodliwiane przez składowanie na składowiskach lub wydzielonych kwaterach na terenie innych składowisk, przeznaczonych do wyłącznego składowania tych odpadów.*

Składowiska lub kwatery buduje się w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się.

Zarządzający składowiskiem powinien uzyskać pozwolenie na użytkowanie składowiska po zatwierdzeniu instrukcji eksploatacji oraz po przeprowadzeniu kontroli przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Instrukcje eksploatacji składowiska odpadów niebezpiecznych zatwierdza, w drodze decyzji wojewoda.

Kierownik składowiska powinien posiadać świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami i m.in. obowiązany jest do prowadzenia ewidencji ilości odpadów przyjmowanych na składowisko.

Zarządzający składowiskiem pobiera od posiadacza odpadów zawierających azbest, opłatę za korzystanie ze środowiska, którą odprowadza na rachunek urzędu marszałkowskiego, właściwego ze względu na miejsce składowania odpadów.

Zarządzający składowiskiem posiadającym wydzielone kwatery powinien zapewnić selektywne składowanie odpadów zawierających azbest, w izolacji od innych odpadów, a miejsce składowania powinno być oznakowane i zaznaczone na planie sytuacyjnym składowiska. Odpady powinny być deponowane na składowiskach zlokalizowanych na terenach oddalonych od budynków mieszkalnych i izolowanych pasem zieleni.

Prace związane z deponowaniem odpadów zawierających azbest należy prowadzić w sposób zabezpieczający przed emisją pyłu azbestowego do powietrza, a podstawowym zadaniem jest niedopuszczenie do rozszczelnienia opakowań odpadów. Opakowania z odpadami należy zdejmować z pojazdu przy pomocy urządzeń dźwigowych i ostrożnie układać w kwaterze składowiska. Niedopuszczalne jest zrzucanie lub wysypywanie odpadów z samochodów. Warstwa zdeponowanych odpadów powinna być zabezpieczona przed uszkodzeniem opakowań przez przykrycie folią lub warstwą gruntu o grubości około 5cm.

Opakowania z odpadami powinny być układane zgodnie z technologią składowania zatwierdzoną w instrukcji eksploatacji składowiska, uwzględniającą racjonalne wykorzystanie pojemności obiektu.

Niedopuszczalne jest kompaktowanie odpadów zawierających azbest, ani poruszanie się pojazdów mechanicznych po powierzchni składowanych odpadów.

Dla składowisk odpadów zawierających azbest o kodach 17 06 01 i 17 06 05* nie stosuje się rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów.*

Po zakończeniu składowania odpadów zawierających azbest na poziomie 2 m poniżej terenu otoczenia i wypełnieniu gruntem do poziomu terenu, zarządzający składowiskiem powinien złożyć wniosek do właściwego organu w celu uzyskania zgody na zamknięcie składowiska lub jego wydzielonej części.

Zgodę na zamknięcie składowiska odpadów niebezpiecznych wydaje w drodze decyzji wojewoda po przeprowadzeniu kontroli składowiska przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

6.2. Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, zobowiązany jest do przeprowadzenia kontroli stanu tych wyrobów w terminach wynikających z oceny tych wyrobów - „OCENA stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” zgodnie z WZOREM przedstawionym w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r.

Przepisy dokładnie określają, kiedy usuwanie wyrobów zawierających azbest jest konieczne i jak należy postępować z obiektami, w których użyto azbestu, a jak wtedy, kiedy należy zabezpieczyć wyroby zawierające azbest.

7. ZAGROŻENIE DLA LUDZI WYNIKAJĄCE Z OBECNOŚCI AZBESTU W ŚRODOWISKU

7.1. Deklaracja Brukselska

W dniach 22-23 września 2005 r. w Brukseli odbyła się Europejska Konferencja nt. Azbestu. W wyniku obrad przedstawiono Deklarację Brukselską (Rezolucję wstępną) dotyczącą azbestu. W preambule Deklaracji stwierdzono, że *„azbest pozostaje w Europie⁴ głównym czynnikiem rakotwórczym w środowisku pracy. Wyroby azbestowe obecne są w europejskich domach, budynkach użyteczności publicznej i w infrastrukturze, a odpady azbestowe w naszym środowisku w dalszym ciągu, w stopniu trudnym do oszacowania, są przyczyną chorób i umieralności”*.

Deklaracja Brukselska w zakresie prewencji przed narażeniem na ekspozycję azbestu zaleca między innymi:

- rygorystyczne przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących wszystkich aspektów zdrowotnych i bezpieczeństwa pracy z azbestem,
- zmianę oznakowania wyrobów azbestowych; wszystkie powinny być opatrzone etykietą z czaszką i skrzyżowanymi pismami, podobnie jak inne czynniki rakotwórcze; stosowane obecnie oznaczenie „a” nie stanowi dostatecznego ostrzeżenia,
- wprowadzenie obowiązkowych audytów budynków użyteczności publicznej do roku 2007 i budynków mieszkalnych do roku 2008,
- usunięcie z regulacji prawnych Unii Europejskiej określenia „sporadyczne i na niskim poziomie” narażenie na azbest, bowiem żadne narażenie na azbest nie jest bezpieczne!

Deklaracja Brukselska stwierdza również, że „Prawa człowieka i zniesienie kary śmierci są podstawowymi wartościami Unii Europejskiej, jednak setki tysięcy Europejczyków jest pozbawionych prawa do zdrowia z powodu ekspozycji na azbest. W wielu przypadkach narażenie jest równoznaczne z wyrokiem śmierci. Konieczne są działania na rzecz ochrony podstawowego prawa do pracy i życia w bezpiecznym środowisku.”

⁴ Chociaż stosowanie azbestu zostało zakazane we wszystkich krajach Unii Europejskiej z dniem 1 stycznia 2005 r. to obywatele UE w dalszym ciągu podlegają narażeniu na ten czynnik

7.2. Źródła narażenia na działanie azbestu

Ogólnie źródła narażenia na działanie azbestu, a tym samym ryzyko zachorowania wskutek wdychania przez organizm ludzki pyłu azbestowego można podzielić na źródła związane z narażeniem niezawodowym (w tym również środowiskowym) i narażeniem zawodowym człowieka.

Narażenie niezawodowe na działanie azbestu (w tym środowiskowe) może wystąpić:

- na terenach sąsiadujących z terenami przemysłowymi (np. zakłady stosujące wyroby azbestowe - chłodnie kominowe, chłodnie wieżowe, nieczynne nieoczyszczone zakłady produkujące wyroby azbestowe, dzikie składowiska odpadów zawierających azbest, nielegalne składowanie odpadów azbestowych z zmieszanymi odpadami komunalnymi, nieprawidłowo prowadzone składowiska odpadów azbestowych),
- u członków rodzin pracowników nieprzestrzegających przepisów i zasad bezpieczeństwa przy usuwaniu, demontażu, transporcie i składowaniu wyrobów i odpadów zawierających azbest,
- w obszarach miejskich przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- w obszarach miejskich i wiejskich w wyniku uszkodzeń mechanicznych i korozji chemicznej i biologicznej ścian osłonowych i pokryć dachowych,
- w obiektach, pomieszczeniach wewnętrznych w wyniku użytkowania wyrobów azbestowych stosowanych jako izolacje ognioodporne, akustyczne, wentylacyjne i klimatyzacyjne.

Narażenie zawodowe na działanie azbestu może wystąpić na stanowiskach:

- poboru prób do badań wyrobów azbestowych,
- demontażu wyrobów azbestowych,
- pakowania odpadów azbestowych,
- załadunku/rozładunku odpadów azbestowych,
- unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

7.3. Skutki narażenia na działanie pyłu azbestowego

Azbest stanowi minerał o działaniu szkodliwym na organizm. Udowodniono działanie kancerogenne (rakotwórcze) na organizm ludzki. Aktualnie azbest znajduje się w wykazie substancji niebezpiecznych, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia

z dnia 2 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. Nr 201, poz. 1674) pod numerem indeksowym 650-013-00-6 jako substancja o udokumentowanym działaniu rakotwórczym kategorii 1, stanowiącym poważne zagrożenie zdrowia w następstwie narażenia na długotrwałe oddziaływanie na drogi oddechowe.

Głównie azbest może być wchłaniany przez organizm przez drogi oddechowe, a w niewielkim stopniu przez skórę.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne tzn. takie, które w postaci aerozolu dostają się z wdychanym powietrzem do płuc, do pęcherzyków płucnych. Włókna respirabilne mają grubość nie większą niż 3 µm i jednocześnie takie, których stosunek długości do średnicy jest większy od 3. Najbardziej niebezpiecznym dla organizmu jest azbest - krokidolit (azbest niebieski), natomiast można przyjąć, że wszystkie gatunki azbestu są dla ludzi kancerogenne (rakotwórcze).

W wyniku przedostania się do organizmu pyłu azbestowego przez układ oddechowy mogą nastąpić zmiany chorobowe głównie u ludzi zawodowo narażonych na pył azbestowy, w tym:

- pylica azbestowa (azbestoza),
- nowotwory złośliwe - rak płuca i opłucnej (międzybłonniak),
- zgrubienia opłucnej,

Skutkiem oddziaływania azbestu na skórę może być wystąpienie zapaleń skórnych, dermatoz, brodawek.

8. PROGRAM OCZYSZCZANIA KRAJU Z AZBESTU NA LATA 2009-2032 – ZAŁOŻENIA OGÓLNE

8.1. Krótka charakterystyka „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”

W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „*Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*”

Uchwała Rady Ministrów nr 39/2010 z dnia 15 marca 2010 r. zmieniła w/w uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „*Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*”. „*Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*”, zwany dalej „Programem”, utrzymuje cele przyjętego przez Radę Ministrów 14 maja 2002 r. „*Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*”:

- 1) *usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;*
- 2) *minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;*
- 3) *likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.*

„Program” określa nowe zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu w okresie 24 lat, wynikające ze zmian gospodarczych i społecznych, jakie nastąpiły m.in. w związku ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Cele te osiągnąć będą przez realizację wzajemnie uzupełniających się zadań, na trzech poziomach (centralnym, wojewódzkim i lokalnym: powiatowym i gminnym), finansowanych ze środków prywatnych i publicznych, w tym ze środków budżetowych pozostających w dyspozycji Ministra Gospodarki. „Program” grupuje zadania przewidziane do realizacji, w pięciu blokach tematycznych:

- 1) zadania legislacyjne;
- 2) działania edukacyjno-informacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, szkolenia pracowników administracji rządowej i samorządowej, opracowywanie materiałów szkoleniowych, promocja technologii unieściewania włókien azbestowych, organizacja krajowych i międzynarodowych szkoleń, seminariów, konferencji kongresów i udział w nich;
- 3) zadania w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych, z obiektów użyteczności publicznej, terenów byłych producentów wyrobów azbestowych, oczyszczania terenów nieruchomości, budowy składowisk oraz instalacji do unieściewania włókien azbestowych;

4) monitoring realizacji „Programu” przy pomocy elektronicznego systemu informacji przestrzennej;

5) działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia.

Organem odpowiedzialnym za monitoring i koordynację realizacji „Programu” jest Minister Gospodarki, który powołuje:

- 1) Głównego Koordynatora, jako osobę odpowiedzialną za współdziałanie poszczególnych jednostek i instytucji oraz podejmowanie inicjatyw dotyczących uaktualniania „Programu”;
- 2) Radę Programową, która działając, jako organ opiniotwórczo - doradczy Ministra Gospodarki – skupia przedstawicieli wszystkich istotnych dla realizacji „Programu” organów, urzędów, instytucji i organizacji.

8.2. Kompetencje oraz współpraca poszczególnych organów administracji publicznej wynikające z „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”

Na poziomie lokalnym zgodnie z „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” zadania realizują samorządy poprzez:

Samorząd gminny:

- 1) *gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.pl;*
- 2) *przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami;*
- 3) *organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm;*
- 4) *organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w „Programie”;*
- 5) *inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest;*

- 6) *współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest;*
- 7) *współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest;*
- 8) *współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację „Programu”;*
- 9) *współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).*

Samorząd powiatowy;

- 1) *przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami;*
- 2) *współpraca z gminami oraz marszałkiem województwa w zakresie opracowywania programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie weryfikacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest;*
- 3) *organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w „Programie;”*
- 4) *inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest;*
- 5) *współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest;*
- 6) *współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację „Programu „*
- 7) *współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).*

9. PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2011-2015 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2020

- ***Ilość wyrobów i odpadów zawierających azbest wg Programu***

„Dokładna analiza źródeł dotyczących faktycznych zasobów azbestowych województwa warmińsko-mazurskiego ukazuje istotne różnice pomiędzy danymi w nich zawartymi. Rządowy program usuwania azbestu z terytorium kraju z roku 2002 szacował całkowitą ilość nagromadzenia wyrobów zawierających azbest na terenie województwa warmińsko-mazurskiego na poziomie ok. 622 tys. Mg. Z uwagi na zły poziom inwentaryzacji nie ma możliwości określenia ani rozgraniczenia ilości, rodzajów i stanu funkcjonujących wyrobów zawierających azbest. Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2007-2010 określa ilość wyrobów azbestowych znajdujących się na terenie województwa na ok. 85 tys. Mg. Obecnie w Wojewódzkiej Bazie Danych o Wyrobach i Odpadach Zawierających Azbest (WBDA) figuruje ok. 113,31 tys. Mg wyrobów zawierających azbest.”

Wg Tabeli 3. Ilość wyrobów zawierających azbest w gminach województwa warmińsko-mazurskiego (wg WBDA) dla gminy Elbląg wynosi 1690 Mg.

- ***Składowiska odpadów azbestowych***

„Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonują obecnie dwa składowiska odpadów niebezpiecznych zawierających azbest zlokalizowane w Elblągu (ul. Mazurska 42) oraz w m. Półwieś (gm. Zalewo). Pierwsze z nich zarządzane jest przez Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą w Elblągu przy ul. Szańcowej 1 i według informacji pochodzących z WBDA oraz dokumentacji może jeszcze przyjąć 800 m³ odpadów azbestowych. Drugie zarządzane przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Ostródzie przy ul. 3-go Maja 8 może przyjąć wg WBDA ok. 19 000 m³. Składowisko w Elblągu posiada decyzję na unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest o kodach 17 06 01 i 17 06 05* wydaną przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w dniu 16 lutego 2007 r. Zapisy w tej decyzji określają ilości odpadów możliwe do zeskładowania w skali roku, a ponadto ograniczają całkowitą pojemność kwatery do 5000 Mg. Wartości wymienione w decyzji zostały określone zbyt optymistycznie. W toku eksploatacji kwatery okazało się bowiem, że jej całkowita pojemność wyniesie ok. 1200 Mg. Aktualnie na tej*

kwaterze zdeponowano łącznie ok. 400 Mg odpadów zawierających azbest, a więc do zakończenia jej eksploatacji pozostało do deponowania miejsce na około 800 Mg odpadów. Regulamin składowiska i cennik wydany/zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Elbląga przewiduje przyjmowanie odpadów jedynie z terenu Miasta Elbląga (odpady wytworzone z wyrobów się na terenie miasta). Wysokość opłaty za przyjmowanie ww. odpadów ustalono w wysokości 350 zł/Mg. Z uwagi na brak możliwości budowy kolejnej kwatery nie przewiduje się kontynuowania działalności składowiska w zakresie deponowania odpadów azbestowych w przyszłości. Na chwilę obecną można więc stwierdzić, że możliwości wykorzystania tego składowiska w skali wojewódzkiej są praktycznie zerowe. Z uwagi na uwarunkowania terenowe i skalę potrzeb w zakresie możliwości odbioru odpadów zawierających azbest należy rozważyć urządzenie w przyszłości miejsca tymczasowego gromadzenia odpadów do czasu zgromadzenia ilości transportowej na składowisko docelowe. Przepisy dopuszczają pod odpowiednimi warunkami takie rozwiązanie z możliwością składowania odpadów do 12 miesięcy.”

- **Opis aktualnie funkcjonującego systemu zbiórki, transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest**

„W województwie warmińsko-mazurskim nie istnieje ogólnowojewódzki system dofinansowania czynności związanych z usuwaniem, transportem i unieszkodliwieniem/utylizacją poprzez umieszczenie na składowisku odpadów niebezpiecznych wyrobów zawierających azbest dedykowany osobom fizycznym. Systemy takie pojawiały się lokalnie w niektórych gminach kraju, lecz w związku ze zmianami dotyczącymi likwidacji powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska aktualna sytuacja uległa poważnemu skomplikowaniu. Stanowisko organów skarbowych o konieczności opodatkowywania podatkiem dochodowym dotacji udzielanych osobom fizycznym na odbiór, pakowanie i utylizację odpadów azbestowych dodatkowo powoduje, że usuwanie azbestu może być utrudnione. Dotychczasowe doświadczenia z całego kraju pokazują, że bez choćby najmniejszego wsparcia proces eliminowania azbestu z otoczenia posuwa się w sposób niezwykle powolny, zaś wdrożenie choćby najprostszych mechanizmów finansowych intensyfikuje go lub wręcz nawet uruchamia.”

- **Założenia Programu**

„Program podzielono na 3 przedziały czasowe: • przedział I: obejmuje lata 2009-2012 w tym czasie założono usuwanie wyrobów zawierających azbest w ilości ok. 1500 Mg rocznie, • przedział II: obejmuje lata 2013 - 2022; w tym czasie założono usuwanie wyrobów zawierających azbest w ilości ok. 3000 Mg rocznie • przedział III: obejmuje lata 2023 - 2032; przewiduje się unieszkodliwienie pozostałej ilości wyrobów zawierających azbest.”

- **Cel programu**

„Za główny i nadrzędny cel Programu przyjęto:

Usunięcie i unieszkodliwienie do 2032 r. wszystkich wyrobów i odpadów zawierających azbest z terenu województwa warmińsko-mazurskiego.

Podstawowe cele Programu:

1. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,
3. likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko,
4. monitoring usuwania oraz prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
5. organizowanie kampanii edukacyjno-informacyjnych w zakresie prawidłowego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
6. wskazanie potencjalnych źródeł finansowania, które pozwolą na bezpieczne usunięcie wyrobów zawierających azbest z obszaru województwa.

Cele te są zgodne z zapisami zawartymi w POKzA, jako dokumentem nadrzędnym dla tego opracowania.

Realizacja tak sformułowanych celów wymaga podjęcia niżej wymienionych zadań:

1. budowa nowych składowisk lub kwater na już istniejących składowiskach,
2. sukcesywne usuwanie wyrobów i unieszkodliwianie odpadów azbestowych,
3. przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów i odpadów zawierających azbest w gminach i konstruowanie programów usuwania azbestu,
4. organizowanie tzw. „gminnych zbiórek odpadów azbestowych” oraz usuwanie „dzikich wysypisk” odpadów zawierających azbest,
5. uzupełnienie Programu o plan sytuacyjny rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest po uzyskaniu brakujących danych zbiorczych pochodzących z inwentaryzacji,

-
6. usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest powstałych w wyniku klęsk żywiołowych,
 7. aktualizacja PUA dla województwa warmińsko-mazurskiego,
 8. monitorowanie realizacji założeń Programu i WBDA,
 9. opracowanie i przyjęcie przez wszystkie gminy w województwie programów usuwania azbestu,
 10. działalność informacyjna i szkoleniowa,
 11. wytworzenie mechanizmów dofinansowania procesów usuwania i unieszkodliwiania azbestu dla firm oraz indywidualnych gospodarstw domowych,
 12. udzielanie pomocy finansowej procesów usuwania i unieszkodliwiania azbestu dla firm oraz indywidualnych gospodarstw domowych.

Monitoring będzie prowadzony w oparciu o niżej wymienione wskaźniki, natomiast wyniki monitoringu realizacji Programu będą stanowiły integralną część „Sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego”.

10. DIAGNOZA AKTUALNEGO STANU UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY ELBLĄG

10.1. Wstęp

Diagnoza aktualnego stanu użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Elbląg analizowana została w aspekcie:

- ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gminy/miasta występujących w:
 - budynkach mieszkalnych i gospodarczych jednorodzinnych,
 - budynkach wielorodzinnych,
 - obiektach użyteczności publicznej,
- rozwiązań dotyczących odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów azbestowych.
- stanu wyrobów zawierających azbest z podziałem na rodzaj obiektu budowlanego,
- miejsca występowania odpadów zawierających azbest,
- rejonów szczególnego zagrożenia związanego z użytkowaniem wyrobów zawierających azbest i magazynowaniem, nielegalnym składowaniem odpadów,
- rozwiązań dotyczących odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

Nowy wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest wprowadzony w życie z dniem 18 września 2010 r. rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 162, poz. 1089) zmienił dotychczasową punktację pozwalającą określić stopień pilności ich usunięcia:

- **Stopień pilności I** od 120 punktów wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie, przy dotychczasowej punktacji 65 i więcej punktów i wymianie lub naprawie bezzwłocznej,
- **Stopień pilności II** od 95 do 115 punktów wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku, przy dotychczasowej punktacji powyżej 35 punktów do 60 punktów i ponownej ocenie wymaganej w czasie do 1 roku,

- **Stopień pilności III** do 90 punktów wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat, przy dotychczasowej punktacji do 35 punktów i ponownej ocenie w 5 lat.

Poniżej przedstawiono przykładowe wyliczenia stopnia pilności usunięcia wyrobów zawierających azbest dla typowych zastosowań tych materiałów. Według obowiązującej punktacji w ocenie stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest dla obiektów budowlanych z płytami azbestowo – cementowymi dla pokryć dachowych zawierających azbest występujących **na terenie nieruchomości osób fizycznych (zabudowa jednorodzinna – budynek mieszkalny)**, aby uzyskać **I stopień pilności** punktacja powinna kształtować się następująco (przyjmując optymalne warunki i stan wyrobów zawierających azbest w pokryciach dachowych):

- Sposób zastosowania azbestu: pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne) - 10 pkt,
- Struktura powierzchni wyrobu z azbestem: duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien - 60 pkt,
- Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem: wyrób bezpośredni dostępny (do wysokości 2 m) - 15 pkt lub narażony na czynniki atmosferyczne – 10 pkt.
- Miejsce usytuowania wyroby w stosunku do pozostałych pomieszczeń: bezpośrednio w pomieszczeniu - 30 pkt lub na zewnątrz obiektu – 20 pkt. lub elementy obiektu – 10 pkt.
- Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej: stałe lub częste (np. zamieszkanie) – 30 pkt.

Otrzymana punktacja 145 lub 130, lub 120 punktów klasyfikuje pokrycie dachowe zawierające azbest do I stopnia pilności.

Przypadki o stopniu pilności wyrobów zawierających azbest zabudowanych w obiektach zamieszkałych przez osoby fizyczne na terenie gminy Elbląg występują sporadycznie.

10.2. Określenie ilości wyrobów i odpadów zawierających azbest z podziałem na poszczególne rodzaje oraz uwzględnieniem nieruchomości na których występują - inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Elbląg

W zestawieniu poniżej na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji – spis z natury – oraz aktualizacji niniejszego Programu, przedstawiono diagnozę stanu występowania wyrobów i odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Elbląg.

OSOBY FIZYCZNE – budynki mieszkalne i gospodarcze

PLYTY FALISTE, AZBESTOWO - CEMENTOWE

Budynki. mieszkalne [m ²]	Budynki gospodarcze [m ²]	Odpady azbestowe luzem [m ²]	Razem na posesji [m ²]
50 378,0	106 572,0	1 499,5	158 449,5

Budynki. mieszkalne [kg]	Budynki gospodarcze. [kg]	Odpady azbestowe luzem [kg]	Razem na posesji [kg]
708 239,5	1 428 388,2	18 853,2	2 155 480,9

OSOBY FIZYCZNE – budynki mieszkalne i gospodarcze

PLYTKI KARO

Budynki. mieszkalne [m ²]	Budynki gospodarcze [m ²]	Odpady azbestowe luzem [m ²]	Razem na posesji [m ²]
1 208,0	296,0	0	1 504,0

Budynki. mieszkalne [kg]	Budynki gospodarcze. [kg]	Odpady azbestowe luzem [kg]	Razem na posesji [kg]
9 784,8	2 397,6	0,0	12 182,4

OSOBY FIZYCZNE – budynki mieszkalne i gospodarcze
PLYTY AZBESTOWO- CEMENTOWE, PŁASKIE, ACEKOL

Budynki. mieszkalne [m ²]	Budynki gospodarcze [m ²]	Odpady azbestowe luzem [m ²]	Razem na posesji [m ²]
0,0	40,0	0,0	40,0

Budynki. mieszkalne [kg]	Budynki gospodarcze. [kg]	Odpady azbestowe luzem [kg]	Razem na posesji [kg]
0,0	400,0	0,0	400,0

Łączna ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest w nieruchomościach osób fizycznych na terenie Gminy Elbląg w wynosi:

OSOBY FIZYCZNE RODZAJ WYROBÓW	Budynki mieszkalne [m ²]	Budynki gospodarcze [m ²]	Odpady azbestowe luzem [m ²]	Razem na posesji [m ²]
	[kg]	[kg]	[kg]	[kg]
PLYTY FALISTE AZBESTOWO- CEMENTOWE	50 378,0	106 572,0	1 499,5	158 449,5
	708 239, 5	1 428 388,2	18 853,2	2 155 480,9
PLYTKI KARO	1 208,0	296,0	0,0	1 504,0
	9 784,8	2 397,6	0,0	12 182,4
PLYTY AZBESTOWO CEMENTOWE, PŁASKIE, ACEKOL	0,0	40,0	0,0	40,0
	0,0	400,0	0,0	400,0
RAZEM: m²	51 586,0	106 908,0	1 499,5	159 993,5
RAZEM: kg	718 024,3	1 431 185,8	18 853,2	2 168 063,3

**ŁĄCZNIE WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST NA POSESJACH OSÓB
FIZYCZNYCH NA TERENIE GMINY ELBLĄG:**

159 993, 5 m²

2 168, 06 Mg

**W TYM ILOŚĆ ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST LUZEM NA POSESJACH
OSÓB FIZYCZNYCH NA TERENIE GMINY ELBLĄG**

1 499,5 m²

18,85 Mg

10.3. Określenie stanu wyrobów zawierających azbest z podziałem na poszczególne rodzaje oraz stopień pilności ich usunięcia – ocena stanu technicznego

Poniżej przedstawiono stan wyrobów zawierających azbest z określeniem stopnia pilności ich usuwania.

OSOBY FIZYCZNE – budynki mieszkalne i gospodarcze

PLYTY AZBESTOWO- CEMENTOWE, FALISTE

Liczba posesji zinwentaryzowanych	Pilność	Stopień	Razem dla pilności [m ²]
6	Pilność	I	3 418,5
23	Pilność	II	5 794,5
478	Pilność	III	149 236,5
507	Razem		158 449,5

OSOBY FIZYCZNE – budynki mieszkalne i gospodarcze

PLYTKI KARO

Liczba posesji zinwentaryzowanych	Pilność	Stopień	Razem dla pilności [m ²]
0	Pilność	I	0,0
0	Pilność	II	0,0
10	Pilność	III	1504,0
10	Razem		1504,0

OSOBY FIZYCZNE – budynki mieszkalne i gospodarcze

PLYTY AZBESTOWO- CEMENTOWE, PŁASKIE, ACEKOL

Liczba posesji zinwentaryzowanych	Pilność	Stopień	Razem dla pilności [m ²]
0	Pilność	I	0,0
0	Pilność	II	0,0
1	Pilność	III	40,0
1	Razem		40,0

Aktualizacja wyników przeprowadzonej bezpośredniej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest i oceny stanu technicznego tych wyrobów oraz inwentaryzacji odpadów zawierających azbest zgromadzonych na terenie posesji osób fizycznych.

OSOBY FIZYCZNE – budynki mieszkalne i gospodarcze

PLYTY FALISTE, AZBESTOWO – CEMENTOWE

Miejscowość	Nr	[m2] bud. mieszkalny	[m2] bud. gosp.	[m2] azbest luzem	Razem na posesji m2	Stopień pilności dla posesji (I,II,III)
Adamowo	10	0,0	266,0	0,0	266,0	III
Adamowo	11	282,0	562,0	0,0	844,0	III
Adamowo	9	144,0	0,0	0,0	144,0	III
Adamowo	4	0,0	1060,0	0,0	1060,0	III
Adamowo	6	0,0	536,0	0,0	536,0	III
Adamowo	1a	0,0	118,0	0,0	118,0	III
Adamowo	2	0,0	357,0	0,0	357,0	III
Adamowo-Osiedle	14/15	180,0	51,0	0,0	231,0	III
Adamowo-Osiedle	12/13	226,0	12,0	0,0	238,0	III
Adamowo-Osiedle	10	0,0	56,0	0,0	56,0	III
Adamowo-Osiedle	16/17	220,0	23,0	14,0	257,0	III
Adamowo-Osiedle	20/21	164,0	0,0	0,0	164,0	III
Adamowo-Osiedle	19	0,0	28,0	0,0	28,0	III
Adamowo-Osiedle	22/27	650,0	257,0	26,0	933,0	III
Batorowo	22	0,0	462,0	0,0	462,0	III
Batorowo	23	0,0	444,0	0,0	444,0	III
Batorowo	35	12,0	76,0	0,0	88,0	III
Batorowo	36	225,0	0,0	0,0	225,0	III
Batorowo	37	225,0	0,0	0,0	225,0	III
Batorowo	38	225,0	0,0	0,0	225,0	III
Batorowo	39	169,0	98,0	0,0	267,0	III
Batorowo	41	169,0	98,0	0,0	267,0	III
Batorowo	40	169,0	0,0	0,0	169,0	III
Batorowo	45	169,0	17,0	0,0	186,0	III
Batorowo	46b	135,0	0,0	0,0	135,0	III
Batorowo	42	140,0	8,5	0,0	148,5	III
Batorowo	44	225,0	45,0	0,0	270,0	III
Batorowo	34	0,0	1400,0	0,0	1400,0	III
Bielnik Drugi	8	31,0	0,0	0,0	31,0	III
Bielnik Drugi	13	0,0	0,0	0,0	0,0	III
Bielnik Drugi	20	0,0	6,0	0,0	6,0	III

Bielnik Drugi	4...6	304,0	0,0	0,0	304,0	III
Bielnik Drugi	11	445,0	0,0	0,0	445,0	III
Bielnik Drugi	18	186,0	205,0	0,0	391,0	III
Bielnik Drugi	17	0,0	17,0	0,0	17,0	III
Bielnik Drugi	27	0,0	96,0	0,0	96,0	III
Bielnik Drugi	26	0,0	62,0	0,0	62,0	III
Bielnik Drugi	29	170,0	0,0	0,0	170,0	III
Bielnik Pierwszy	19	135,0	62,0	0,0	197,0	III
Bielnik Pierwszy	17	112,0	0,0	0,0	112,0	III
Bielnik Pierwszy	16	186,0	0,0	0,0	186,0	III
Bielnik Pierwszy	8	0,0	110,0	0,0	110,0	III
Bielnik Pierwszy	21	0,0	34,0	0,0	34,0	III
Bielnik Pierwszy	1	0,0	28,0	0,0	28,0	III
Bielnik Pierwszy	4	0,0	30,0	0,0	30,0	III
Bielnik Pierwszy	5	211,0	0,0	0,0	211,0	III
Bielnik Pierwszy	6	225,0	28,0	0,0	253,0	III
Bielnik Pierwszy	3	0,0	912,0	0,0	912,0	III
Bielnik Pierwszy	2	0,0	28,0	70,0	98,0	III
Bogaczewo	4	0,0	1184,0	0,0	1184,0	III
Bogaczewo	6a	0,0	51,0	0,0	51,0	III
Bogaczewo	18	210,0	0,0	0,0	210,0	III
Bogaczewo	p.Tęcza	0,0	140,0	0,0	140,0	III
Bogaczewo	11	162,0	0,0	0,0	162,0	III
Bogaczewo	12	0,0	9,0	0,0	9,0	III
Bogaczewo	13	0,0	10,0	14,0	24,0	III
Bogaczewo	22	808,0	4,0	0,0	812,0	III
Cieplce	6	0,0	385,0	0,0	385,0	III
Cieplce	4	90,0	512,0	0,0	602,0	III
Cieplce	20	0,0	346,0	0,0	346,0	III
Cieplce	17	126,5	34,0	0,0	160,5	III
Cieplce	16	8,5	0,0	0,0	8,5	III
Cieplce	14	183,0	564,0	0,0	747,0	III
Cieplce	13	140,0	211,0	0,0	351,0	III
Cieplce	10	169,0	602,0	0,0	771,0	III
Cieplce	3	84,0	574,0	0,0	658,0	III
Cieplce	1	42,0	68,0	0,0	110,0	III
Cieplce	30	55,0	858,0	0,0	913,0	III
Cieplce	29	140,0	8,5	0,0	148,5	III
Cieplce	19	0,0	300,0	0,0	300,0	III
Cieplce	18	21,0	183,0	0,0	204,0	III
Cieplce	12	23,0	498,0	0,0	521,0	III

Cieplice	11	0,0	281,0	15,0	296,0	II
Cieplice	8	0,0	450,0	0,0	450,0	III
Cieplice	36	0,0	51,0	0,0	51,0	III
Cieplice	35	236,0	220,0	0,0	456,0	III
Cieplice	27	0,0	60,0	0,0	60,0	III
Cieplice	25	0,0	21,0	0,0	21,0	III
Cieplice	23	152,0	343,0	211,0	706,0	III
Cieplice	21 ?	146,0	215,0	0,0	361,0	III
Czechowo	2	0,0	392,0	0,0	392,0	III
Czechowo	16	236,0	0,0	0,0	236,0	III
Czechowo	7	70,0	800,0	0,0	870,0	III
Czechowo	4	0,0	296,0	0,0	296,0	III
Czechowo	6	0,0	304,0	0,0	304,0	III
Czechowo	15	169,0	330,0	0,0	499,0	III
Czechowo	14	0,0	261,0	0,0	261,0	III
Czechowo	12	0,0	130,0	0,0	130,0	III
Dłużyna	34	338,0	0,0	0,0	338,0	III
Dłużyna	35	11,0	188,0	0,0	199,0	III
Dłużyna	19	56,0	130,0	0,0	186,0	III
Dłużyna	16	0,0	405,0	0,0	405,0	III
Dłużyna	17	0,0	2110,0	0,0	2110,0	III
Dłużyna	31	0,0	135,0	0,0	135,0	III
Dłużyna	28	0,0	92,0	0,0	92,0	III
Dłużyna	27	0,0	6,0	12,0	18,0	III
Dłużyna	25	0,0	26,0	0,0	26,0	III
Dłużyna	24	170,0	720,0	0,0	890,0	III
Dłużyna	23	148,0	0,0	1,5	149,5	III
Dłużyna	14	0,0	396,0	7,0	403,0	III
Dłużyna	8	12,0	25,0	0,0	37,0	III
Dłużyna	7	152,0	120,0	0,0	272,0	III
Družno	4	211,0	112,0	0,0	323,0	III
Družno	9	0,0	317,0	0,0	317,0	III
Družno	13	3,0	116,0	0,0	119,0	III
Družno	12a	0,0	54,0	0,0	54,0	III
Družno	11a	0,0	60,0	2,0	62,0	II
Družno	2a	0,0	248,0	0,0	248,0	III
Družno	1a	0,0	24,0	0,0	24,0	III
Družno	1b	60,0	0,0	0,0	60,0	III
Helenowo	11	138,0	0,0	0,0	138,0	III
Helenowo	12	138,0	0,0	0,0	138,0	III
Helenowo	13/14/15	304,0	24,0	0,0	328,0	III

Helenowo	5..6..7..	450,0	0,0	0,0	450,0	III
Helenowo	4	0,0	30,0	0,0	30,0	III
Helenowo	10	10,0	0,0	0,0	10,0	III
Jagodno	2	0,0	17,0	6,0	23,0	III
Jagodno	5	47,0	42,0	0,0	89,0	III
Jagodno	16	202,0	0,0	0,0	202,0	III
Jagodno	21	0,0	104,0	0,0	104,0	III
Jagodno	3	84,0	42,0	0,0	126,0	II
Janowo	24	0,0	245,0	0,0	245,0	III
Janowo	26	276,0	0,0	0,0	276,0	III
Janowo	28	360,0	210,0	0,0	570,0	III
Janowo	29	0,0	146,0	0,0	146,0	III
Janowo	16	170,0	0,0	0,0	170,0	III
Janowo	31	0,0	45,0	0,0	45,0	III
Janowo	15	186,0	0,0	0,0	186,0	III
Janowo	14	253,0	354,0	0,0	607,0	III
Janowo	12	186,0	287,0	0,0	473,0	III
Janowo	10	0,0	340,0	0,0	340,0	III
Janowo	10a	220,0	60,0	0,0	280,0	III
Janowo	8	25,0	21,0	9,0	55,0	II
Janowo	5	300,0	430,0	0,0	730,0	III
Janowo	3	118,0	177,0	0,0	295,0	III
Janowo	2	0,0	146,0	0,0	146,0	III
Janowo	17	232,0	84,0	0,0	316,0	III
Janowo	13	203,0	436,0	0,0	639,0	III
Janowo	9	169,0	203,0	0,0	372,0	III
Janowo	6	0,0	246,0	0,0	246,0	III
Janowo	4	0,0	112,0	0,0	112,0	III
Janowo	1	211,0	23,0	0,0	234,0	III
Janów	23	158,0	115,0	40,0	313,0	III
Kazimierzowo	21	73,0	304,0	30,0	407,0	III
Kazimierzowo	32a	380,0	0,0	0,0	380,0	III
Kazimierzowo	31	140,0	80,0	0,0	220,0	III
Kazimierzowo	22	0,0	138,0	0,0	138,0	III
Kazimierzowo	38	0,0	338,0	24,0	362,0	III
Kazimierzowo	37	177,0	456,0	8,0	641,0	III
Kazimierzowo	36	0,0	260,0	0,0	260,0	III
Kazimierzowo	6a	23,0	52,0	0,0	75,0	III
Kazimierzowo	15a	247,0	63,0	3,0	313,0	II
Kazimierzowo	15	53,0	200,0	0,0	253,0	III
Kazimierzowo	13	204,0	278,0	0,0	482,0	III

Kazimierzowo	12	226,0	326,0	0,0	552,0	III
Kazimierzowo	24a	158,0	0,0	0,0	158,0	III
Kazimierzowo	24	0,0	225,0	0,0	225,0	III
Kazimierzowo	28	0,0	256,0	15,0	271,0	III
Kazimierzowo	30a	0,0	154,0	0,0	154,0	III
Kazimierzowo	34a ?	281,0	282,0	0,0	563,0	III
Kazimierzowo	17	0,0	155,0	0,0	155,0	III
Kazimierzowo	18	0,0	371,0	0,0	371,0	III
Kazimierzowo	18a	0,0	62,0	0,0	62,0	III
Kazimierzowo	20	307,0	442,0	0,0	749,0	III
Kazimierzowo	7	0,0	436,0	3,0	439,0	III
Kazimierzowo	6b	0,0	31,0	18,0	49,0	III
Kazimierzowo	4	0,0	98,0	0,0	98,0	III
Kazimierzowo	5	0,0	84,0	0,0	84,0	III
Kazimierzowo	3	84,0	218,0	0,0	302,0	III
Kazimierzowo	9b	202,0	0,0	0,0	202,0	III
Kazimierzowo	10	14,0	112,0	0,0	126,0	III
Kępa Rybacka	20	0,0	158,0	7,0	165,0	II
Kępa Rybacka	Obok 20	236,0	344,0	0,0	580,0	III
Kępa Rybacka	19	236,0	380,0	0,0	616,0	III
Kępa Rybacka	18a	307,0	196,0	0,0	503,0	III
Kępa Rybacka	17	0,0	45,0	0,0	45,0	III
Kępa Rybacka	28	0,0	45,0	0,0	45,0	III
Kępa Rybacka	29	0,0	50,0	0,0	50,0	III
Kępa Rybacka	27	335,0	204,0	0,0	539,0	III
Kępa Rybacka	26	0,0	484,0	0,0	484,0	III
Kępa Rybacka	24	0,0	225,0	0,0	225,0	III
Kępa Rybacka	21	0,0	6,0	0,0	6,0	III
Kępa Rybacka	22	112,0	0,0	0,0	112,0	III
Kępa Rybacka	16	310,0	293,0	0,0	603,0	III
Kępa Rybacka	15	140,0	0,0	0,0	140,0	III
Kępa Rybacka	13	352,0	492,0	0,0	844,0	III
Kępa Rybacka	11	0,0	253,0	0,0	253,0	III
Kępa Rybacka	9	140,0	478,0	0,0	618,0	III
Kępa Rybacka	8	0,0	31,0	0,0	31,0	III
Kępa Rybacka	6	155,0	560,0	0,0	715,0	III
Kępa Rybacka	2	253,0	512,0	0,0	765,0	III
Kępa Rybacka	36	0,0	30,0	0,0	30,0	III
Kępa Rybacka	23	0,0	332,0	0,0	332,0	III
Kępa Rybacka	12	0,0	675,0	0,0	675,0	III
Kępa Rybacka	5	0,0	112,0	0,0	112,0	III

Kępa Rybacka	3	274,0	158,0	0,0	432,0	III
Kępiny Wielkie	10	198,0	12,0	0,0	210,0	III
Kępiny Wielkie	12	0,0	17,0	0,0	17,0	III
Kępiny Wielkie	13	276,0	0,0	0,0	276,0	III
Kępiny Wielkie	15	202,0	198,0	0,0	400,0	III
Kępiny Wielkie	16	155,0	410,0	0,0	565,0	III
Kępiny Wielkie	20	375,0	0,0	0,0	375,0	III
Kępiny Wielkie	5a	0,0	414,0	0,0	414,0	III
Kępiny Wielkie	4	405,0	0,0	0,0	405,0	III
Kępiny Wielkie	za 5a	169,0	0,0	0,0	169,0	III
Kępiny Wielkie	1	197,0	394,0	0,0	591,0	III
Kępiny Wielkie	6	0,0	422,0	0,0	422,0	III
Kępiny Wielkie	7	253,0	280,0	0,0	533,0	III
Kępiny Wielkie	9	0,0	169,0	0,0	169,0	III
Kępiny Wielkie	14	183,0	230,0	0,0	413,0	III
Kępiny Wielkie	17	0,0	630,0	0,0	630,0	III
Kępiny Wielkie	19	0,0	740,0	0,0	740,0	III
Kępiny Wielkie	5	143,0	177,0	0,0	320,0	III
Kępiny Wielkie	4	169,0	267,0	0,0	436,0	III
Klepa	6a	0,0	0,0	16,0	16,0	Luzem
Klepa	5	0,0	118,0	0,0	118,0	III
Klepa	4	178,0	472,0	0,0	650,0	III
Klepa	3	0,0	702,0	6,0	708,0	III
Klepa	1	0,0	287,0	0,0	287,0	III
Komorowo Żuławskie	1	0,0	96,0	0,0	96,0	III
Komorowo Żuławskie	2	12,0	0,0	0,0	12,0	III
Komorowo Żuławskie	3a	0,0	880,0	0,0	880,0	III
Komorowo Żuławskie	11a	0,0	532,0	0,0	532,0	III
Komorowo Żuławskie	11b	0,0	35,0	0,0	35,0	III
Komorowo Żuławskie	9	0,0	224,0	0,0	224,0	III
Komorowo Żuławskie	13	0,0	910,0	0,0	910,0	III
Komorowo Żuławskie	15	0,0	284,0	0,0	284,0	III
Komorowo Żuławskie	26	146,0	0,0	0,0	146,0	III
Komorowo Żuławskie	27	167,0	0,0	0,0	167,0	III
Komorowo Żuławskie	10	0,0	172,0	45,0	217,0	III
Komorowo Żuławskie	8	286,0	0,0	0,0	286,0	III
Komorowo Żuławskie	16	0,0	298,0	3,0	301,0	III
Komorowo Żuławskie	19	150,0	8,0	0,0	158,0	III
Komorowo Żuławskie	20	158,0	90,0	0,0	248,0	III
Komorowo Żuławskie	22	210,0	0,0	0,0	210,0	III
Komorowo Żuławskie	23	8,0	259,0	30,0	297,0	III

Komorowo Żuławskie	24	0,0	405,0	0,0	405,0	III
Lisów	29/30	0,0	84,0	0,0	84,0	III
Lisów	28	0,0	74,0	0,0	74,0	III
Lisów	21	12,0	0,0	0,0	12,0	III
Lisów	22	0,0	37,0	0,0	37,0	III
Lisów	23	236,0	50,0	0,0	286,0	III
Lisów	24	189,0	0,0	0,0	189,0	III
Lisów	25	12,0	28,0	0,0	40,0	III
Lisów	26	3,0	12,0	0,0	15,0	III
Lisów	27	0,0	62,0	0,0	62,0	III
Lisów	31	386,0	34,0	0,0	420,0	III
Lisów	32	386,0	0,0	0,0	386,0	III
Lisów	33	386,0	0,0	0,0	386,0	III
Lisów	34	386,0	36,0	0,0	422,0	III
Lisów	35	386,0	0,0	0,0	386,0	III
Lisów	36	0,0	36,0	0,0	36,0	III
Myślecin	3	0,0	50,0	0,0	50,0	III
Myślecin	2a	0,0	54,0	0,0	54,0	III
Myślecin	1	13,0	0,0	0,0	13,0	III
Myślecin	1a	17,0	412,0	0,0	429,0	III
Myślecin	5	202,0	0,0	0,0	202,0	III
Myślecin	6	240,0	216,0	0,0	456,0	III
Myślecin	21	0,0	140,0	0,0	140,0	III
Myślecin	9	12,0	0,0	5,0	17,0	III
Myślecin	11	0,0	332,0	0,0	332,0	III
Myślecin	7a	0,0	46,0	0,0	46,0	III
Nowa Pilona	8	304,0	30,0	10,0	344,0	III
Nowa Pilona	12	0,0	45,0	0,0	45,0	III
Nowakowo	3	0,0	42,0	0,0	42,0	III
Nowakowo	33	0,0	126,5	0,0	126,5	III
Nowakowo	34	0,0	86,0	0,0	86,0	III
Nowakowo	55	214,0	396,0	0,0	610,0	III
Nowakowo	50	0,0	140,0	0,0	140,0	III
Nowakowo	21	60,0	169,0	0,0	229,0	III
Nowakowo	22a	0,0	59,0	0,0	59,0	III
Nowakowo	22	155,0	163,0	0,0	318,0	III
Nowakowo	25	211,0	23,0	0,0	234,0	III
Nowakowo	26	0,0	398,0	0,0	398,0	III
Nowakowo	27	0,0	101,0	0,0	101,0	III
Nowakowo	29	140,0	38,0	0,0	178,0	III
Nowakowo	40	180,0	79,0	0,0	259,0	III

Nowakowo	41	342,0	112,0	0,0	454,0	III
Nowakowo	42	0,0	216,0	0,0	216,0	III
Nowakowo	43	200,0	17,0	0,0	217,0	III
Nowakowo	44	0,0	202,0	0,0	202,0	III
Nowakowo	5	47,0	42,0	0,0	89,0	III
Nowakowo	16	202,0	56,0	0,0	258,0	III
Nowakowo	57	0,0	86,0	0,0	86,0	III
Nowakowo	58	0,0	76,0	0,0	76,0	III
Nowakowo	59	135,0	42,0	0,0	177,0	III
Nowakowo	60	394,0	42,0	0,0	436,0	II
Nowakowo	61	394,0	140,0	0,0	534,0	II
Nowakowo	62	450,0	23,0	0,0	473,0	III
Nowakowo	63	253,0	464,0	0,0	717,0	III
Nowakowo	31	135,0	0,0	0,0	135,0	III
Nowakowo	16	0,0	62,0	0,0	62,0	III
Nowakowo	56	0,0	304,0	0,0	304,0	III
Nowakowo	49a	225,0	200,0	0,0	425,0	III
Nowakowo	52	0,0	87,0	0,0	87,0	III
Nowakowo	51	0,0	84,0	0,0	84,0	III
Nowakowo	13a	169,0	0,0	0,0	169,0	III
Nowakowo	13	183,0	0,0	0,0	183,0	III
Nowakowo	11	281,0	0,0	0,0	281,0	III
Nowakowo	15	194,0	101,0	0,0	295,0	III
Nowakowo	19	0,0	240,0	0,0	240,0	II
Nowe Batorowo	14	0,0	708,0	0,0	708,0	III
Nowe Batorowo	18	169,0	562,0	0,0	731,0	III
Nowe Batorowo	1	0,0	28,0	0,0	28,0	III
Nowe Batorowo	5	162,0	22,5	0,0	184,5	III
Nowe Batorowo	7	0,0	121,0	14,0	135,0	III
Nowe Batorowo	9	162,0	280,0	0,0	442,0	III
Nowe Batorowo	11	0,0	481,0	0,0	481,0	III
Nowe Batorowo	26	0,0	315,0	0,0	315,0	III
Nowe Batorowo	27	0,0	124,0	0,0	124,0	II
Nowe Batorowo	29	25,0	338,0	0,0	363,0	III
Nowe Batorowo	20	0,0	136,0	0,0	136,0	III
Nowe Batorowo	19lub21	0,0	450,0	0,0	450,0	III
Nowe Batorowo	15	0,0	770,0	0,0	770,0	III
Nowe Batorowo	16	0,0	400,0	0,0	400,0	III
Nowe Batorowo	17	186,0	638,0	0,0	824,0	III
Nowe Batorowo	19	312,0	0,0	0,0	312,0	III
Nowe Batorowo	25	177,0	101,0	0,0	278,0	III

Nowe Batorowo	25a	98,0	0,0	0,0	98,0	III
Nowe Batorowo	4	197,0	23,0	0,0	220,0	III
Nowe Batorowo	6	112,0	0,0	0,0	112,0	III
Nowe Batorowo	10	186,0	560,0	0,0	746,0	III
Nowe Batorowo	12	0,0	572,0	0,0	572,0	III
Nowe Batorowo	13	202,0	858,0	0,0	1060,0	III
Nowe Pole	4	141,0	0,0	0,0	141,0	III
Nowina	27	0,0	124,0	0,0	124,0	III
Nowina	19	0,0	338,0	0,0	338,0	III
Nowina	11	0,0	197,0	0,0	197,0	III
Nowina	12	0,0	0,0	7,0	7,0	Luzem
Nowina	13	0,0	268,0	0,0	268,0	III
Nowina	14	0,0	76,0	0,0	76,0	III
Nowina	15	0,0	405,0	0,0	405,0	III
Nowina	15b	225,0	0,0	0,0	225,0	III
Nowina	16	112,0	0,0	0,0	112,0	III
Nowina	21	64,0	0,0	0,0	64,0	III
Nowina	3	230,0	618,0	50,0	898,0	III
Nowina	5	0,0	414,0	0,0	414,0	III
Nowina	24	45,0	35,0	2,0	82,0	III
Nowina	25	0,0	27,0	5,0	32,0	III
Nowina	26	0,0	120,0	9,0	129,0	III
Nowotki	4	13,0	0,0	0,0	13,0	III
Nowotki	6	306,0	127,0	0,0	433,0	III
Nowotki	10	169,0	56,0	0,0	225,0	III
Nowotki	25	0,0	60,0	0,0	60,0	III
Nowotki	24	0,0	152,0	0,0	152,0	III
Nowotki	27	165,0	0,0	0,0	165,0	III
Nowotki	29	240,0	14,0	0,0	254,0	III
Nowotki	35	310,0	0,0	0,0	310,0	III
Nowotki	3	0,0	335,0	0,0	335,0	III
Nowotki	8	174,0	22,5	0,0	196,5	III
Nowotki	9	121,0	73,0	0,0	194,0	III
Nowotki	7	0,0	336,0	0,0	336,0	III
Nowotki	11	140,0	248,0	0,0	388,0	III
Nowotki	22	18,0	0,0	0,0	18,0	III
Nowotki	28	165,0	116,0	0,0	281,0	III
Nowotki	33	152,0	40,0	0,0	192,0	III
Nowy Dwór	41	0,0	159,0	0,0	159,0	III
Nowy Dwór	40	0,0	50,0	0,0	50,0	III
Nowy Dwór	przy 39i40	0,0	28,0	0,0	28,0	III

Nowy Dwór	36	364,0	202,0	84,0	650,0	III
Nowy Dwór	37	6,0	230,0	0,0	236,0	III
Pasieki	3	400,0	224,0	0,0	624,0	III
Pasieki	2	278,0	194,0	0,0	472,0	III
Pasieki	1	0,0	36,0	0,0	36,0	III
Pilona	4	270,0	574,0	0,0	844,0	III
Pilona	9	455,0	94,0	0,0	549,0	III
Pilona	7	183,0	0,0	0,0	183,0	III
Pilona	6	0,0	12,0	0,0	12,0	III
Pilona	11	0,0	613,0	0,0	613,0	III
Pilona	10	0,0	310,0	0,0	310,0	III
Pilona	21	0,0	1294,0	0,0	1294,0	III
Pilona	20	150,0	24,0	0,0	174,0	I
Pilona	15a	0,0	457,0	0,0	457,0	III
Pilona	15	220,0	576,0	0,0	796,0	III
Pilona	13	266,0	60,0	0,0	326,0	III
Pilona	brak nr	0,0	155,0	0,0	155,0	III
Przezmark	21	17,0	255,0	0,0	272,0	II
Przezmark	14	0,0	565,0	0,0	565,0	III
Przezmark	19a	0,0	10,0	0,0	10,0	III
Przezmark	18	14,0	45,0	3,0	62,0	III
Przezmark	17a	0,0	208,0	0,0	208,0	III
Przezmark	23	0,0	30,0	0,0	30,0	III
Przezmark	31	0,0	21,0	0,0	21,0	III
Przezmark	30	627,0	0,0	0,0	627,0	III
Przezmark	28	540,0	14,0	0,0	554,0	III
Przezmark	27	0,0	10,0	0,0	10,0	III
Przezmark	29	0,0	10,0	0,0	10,0	III
Przezmark	26a	452,0	80,0	0,0	532,0	II
Przezmark	26b	452,0	34,0	0,0	486,0	III
Przezmark	26c	452,0	56,0	0,0	508,0	III
Przezmark	11	0,0	42,0	0,0	42,0	III
Przezmark	9	0,0	25,0	7,0	32,0	III
Przezmark	8	26,0	56,0	0,0	82,0	III
Przezmark	4	0,0	211,0	0,0	211,0	III
Przezmark	5a	98,0	0,0	0,0	98,0	II
Przezmark	1	0,0	150,0	0,0	150,0	III
Przezmark	3	169,0	6,0	0,0	175,0	III
Raczki Elbląskie	3	0,0	155,0	0,0	155,0	III
Raczki Elbląskie	30a	0,0	364,0	0,0	364,0	III
Raczki Elbląskie	31	0,0	606,0	0,0	606,0	III

Raczki Elbląskie	34	0,0	352,0	5,0	357,0	II
Raczki Elbląskie	24b	312,0	957,0	0,0	1269,0	I
Raczki Elbląskie	25	148,0	155,0	0,0	303,0	III
Raczki Elbląskie	p.Rak	0,0	40,0	0,0	40,0	III
Raczki Elbląskie	26	0,0	50,0	0,0	50,0	III
Raczki Elbląskie	27	0,0	0,0	15,0	15,0	Luzem
Raczki Elbląskie	29	186,0	186,0	0,0	372,0	III
Raczki Elbląskie	28	220,0	402,0	0,0	622,0	III
Raczki Elbląskie	20a	0,0	230,0	225,0	455,0	III
Raczki Elbląskie	20b	192,0	200,0	0,0	392,0	III
Raczki Elbląskie	15b	338,0	288,0	0,0	626,0	III
Raczki Elbląskie	15a	0,0	140,0	0,0	140,0	III
Raczki Elbląskie	22b	0,0	232,0	0,0	232,0	III
Raczki Elbląskie	17	8,5	270,0	0,0	278,5	III
Raczki Elbląskie	4	0,0	660,0	0,0	660,0	III
Raczki Elbląskie	5	0,0	436,0	34,0	470,0	III
Raczki Elbląskie	6	0,0	242,0	127,0	369,0	III
Raczki Elbląskie	7	197,0	198,0	0,0	395,0	I
Raczki Elbląskie	16	0,0	720,0	0,0	720,0	III
Raczki Elbląskie	9	135,0	349,0	0,0	484,0	III
Raczki Elbląskie	Obok 9	0,0	40,0	0,0	40,0	III
Sierpin	2	166,0	30,0	0,0	196,0	II
Sierpin	15	0,0	320,0	40,0	360,0	II
Sierpin	8	4,5	312,0	3,0	319,5	II
Sierpin	9	0,0	17,0	0,0	17,0	II
Tropy Elbląskie	3	236,0	393,0	0,0	629,0	III
Tropy Elbląskie	35	96,0	0,0	0,0	96,0	III
Tropy Elbląskie	12	0,0	366,0	0,0	366,0	III
Tropy Elbląskie	10	36,0	463,0	0,0	499,0	III
Tropy Elbląskie	8	0,0	322,0	0,0	322,0	III
Tropy Elbląskie	7	315,0	404,0	7,0	726,0	III
Tropy Elbląskie	14	0,0	352,0	0,0	352,0	III
Tropy Elbląskie	13	135,0	0,0	0,0	135,0	III
Tropy Elbląskie	1	160,0	214,0	14,0	388,0	II
Tropy Elbląskie	22	220,0	94,0	9,0	323,0	II
Tropy Elbląskie	23	0,0	767,0	0,0	767,0	III
Tropy Elbląskie	25	0,0	0,0	20,0	20,0	Luzem
Tropy Elbląskie	16	155,0	492,0	0,0	647,0	III
Tropy Elbląskie	Brak ?	167,0	0,0	0,0	167,0	III
Tropy Elbląskie	30	0,0	80,0	0,0	80,0	III
Tropy Elbląskie	28	0,0	116,0	0,0	116,0	III

Tropy Elbląskie	29	0,0	70,0	0,0	70,0	III
Tropy Elbląskie	34	228,0	734,0	0,0	962,0	III
Tropy Elbląskie	33	140,0	278,0	0,0	418,0	III
Tropy Elbląskie	p.Sławecki	0,0	40,0	0,0	40,0	III
Tropy Elbląskie	31	0,0	422,0	0,0	422,0	III
Tropy Elbląskie	p.Socha	0,0	253,0	0,0	253,0	III
Wężina	4	211,0	0,0	0,0	211,0	III
Wężina	12	0,0	90,0	0,0	90,0	III
Wężina	15	220,0	520,0	0,0	740,0	III
Wężina	14	0,0	166,0	0,0	166,0	III
Wężina	16	0,0	17,0	0,0	17,0	III
Wężina	18	11,0	110,0	0,0	121,0	III
Wężina	1	0,0	650,0	0,0	650,0	III
Wężina	6	0,0	93,0	0,0	93,0	III
Wężina	9	198,0	163,0	0,0	361,0	III
Wężina	7	186,0	92,0	12,0	290,0	II
Wężina	8	150,0	98,0	0,0	248,0	III
Wężina	11	0,0	365,0	0,0	365,0	III
Wężina	20	0,0	876,0	0,0	876,0	III
Wężina	21	328,0	394,0	0,0	722,0	I
Wężina	23	0,0	374,0	10,0	384,0	I
Wężina	30	0,0	17,0	0,0	17,0	III
Wężina	29	197,0	950,0	12,0	1159,0	III
Wężina	24	0,0	20,0	0,0	20,0	III
Wieklice	4	232,0	0,0	0,0	232,0	III
Wieklice	13	0,0	945,0	0,0	945,0	III
Wieklice	9	0,0	6,0	0,0	6,0	III
Wieklice	14	0,0	212,0	0,0	212,0	III
Wieklice	15	0,0	403,0	0,0	403,0	III
Wieklice	1	0,0	860,0	0,0	860,0	III
Wieklice	2	0,0	295,0	23,0	318,0	III
Wieklice	17	0,0	40,0	0,0	40,0	III
Wieklice	12	0,0	62,0	0,0	62,0	III
Władysławowo	3d	0,0	27,0	0,0	27,0	III
Władysławowo	2	0,0	63,0	0,0	63,0	III
Władysławowo	27	0,0	1730,0	0,0	1730,0	III
Władysławowo	25	0,0	510,0	0,0	510,0	III
Władysławowo	26	522,0	546,0	50,0	1118,0	III
Władysławowo	Obok 29	0,0	30,0	0,0	30,0	III
Władysławowo	13	156,0	260,0	0,0	416,0	I
Władysławowo	12	0,0	102,0	0,0	102,0	III

Władysławowo	32	0,0	320,0	0,0	320,0	III
Władysławowo	36	155,0	0,0	0,0	155,0	III
Władysławowo	14	142,0	565,0	0,0	707,0	III
Władysławowo	14a	0,0	690,0	0,0	690,0	III
Władysławowo	14c	225,0	450,0	0,0	675,0	III
Władysławowo	15	0,0	364,0	0,0	364,0	III
Władysławowo	16	347,0	601,0	0,0	948,0	III
Władysławowo	17	0,0	425,0	0,0	425,0	III
Władysławowo	18	0,0	439,0	0,0	439,0	III
Władysławowo	5	0,0	780,0	0,0	780,0	III
Władysławowo	7	0,0	305,0	38,0	343,0	III
RAZEM		50 378,0	106 572,0	1 499,5	158 449, 5	

OSOBY FIZYCZNE – budynki mieszkalne i gospodarcze

PLYTY AZBESTOWO- CEMENTOWE, FALISTE

Miejscowość, ulica dotyczy m. Gronowo	Nr	[m2] bud. mieszkalny	[m2] bud. gosp.	[m2] azbest luzem	Razem na posesji m2	Stopień pilność dla posesji
Agatowa	48	0	506	0	506	III
Agatowa	25	84	26	0	110	III
Agatowa	42	0	335	0	335	III
Agatowa	29	234	0	0	234	III
Agatowa	58	0	394	0	394	III
Diaamentowa	1	90	220	14	324	III
Koralowa	8	23	0	0	23	III
Koralowa	10	112	0	0	112	III
Koralowa	12	116	0	0	116	III
Koralowa	4	112	0	0	112	III
Kryształowa	1	122	0	0	122	II
Kryształowa	12	0	292	0	292	III
Kryształowa	10	169	0	0	169	II
Perłowa	7	0	168	0	168	III
Szafirowa	4	0	310	10	320	III
Szafirowa	21	0	186	0	186	III
Szafirowa	29	0	168	0	168	III
Topazowa	3	225	0	0	225	III
RAZEM		1287	2605	24	3916	

OSOBY FIZYCZNE – budynki mieszkalne i gospodarcze

PLYTKI KARO

Miejscowość	nr	[m2] bud. mieszkalny	[m2] bud. gosp.	[m2] azbest luzem	Razem na posesji m2	Stopień pilności dla posesji
Janowo	8	68	0	0	0	III
Kępiny Wielkie	za 5a	0	20	0	20	III
Batorowo	39	480	0	0	480	III
Helenowo	13/15	360	0	0	360	III
Nowakowo	21	40	0	0	40	III
Nowakowo	16	0	76	0	76	III
Bielnik Drugi	8	50	0	0	50	III
Bielnik Drugi	28	140	0	0	140	III
Bielnik Drugi	27	70	0	0	70	III
Nowakowo	60	0	200	0	200	III
RAZEM		1208	296	0	1 504	

OSOBY FIZYCZNE – budynki mieszkalne i gospodarcze

PLYTY AZBESTOWO- CEMENTOWE, PŁASKIE, ACEKOL

Miejscowość	nr	[m2] bud. mieszkalny	[m2] bud. gosp.	[m2] azbest luzem	Razem na posesji m2	Stopień pilności dla posesji
Družno	9	0	40	0	40	III
RAZEM		0	40	0	40	

10.4. Baza danych problematyki azbestowej

Na zlecenie Ministerstwa Gospodarki została utworzona strona internetowa www.bazaazbestowa.pl, z której zasobów mogą korzystać wszystkie jednostki samorządu terytorialnego. Jest to narzędzie informatyczne przeznaczone do prowadzenia inwentaryzacji na poziomie gminy i województwa.

Baza azbestowa jest narzędziem do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Dane inwentaryzacyjne wprowadzają urzędy gminne i urzędy marszałkowskie po zalogowaniu. Korzystanie z niej jest bezpłatne. Baza jest również miejscem gdzie można znaleźć informacje o gminnych, powiatowych i wojewódzkich Programach Usuwania Azbestu.

Ogólnodostępne są zbiory zawierające informacje o:

- firmach uprawnionych do wykonywania prac w kontakcie z azbestem - zbiór „Firmy”
- składowiskach odpadów zawierających azbest - zbiór „Składowiska”
- obowiązujących aktach prawnych dotyczących problematyki azbestu - zbiór „Akty prawne”
- sposobie przedkładania informacji o posiadanych wyrobach zawierających azbest przez ich właścicieli - zbiór „Słownik”
- definicjach stosowanych pojęć - zbiór „Słownik”
- stosowanych przelicznikach ilościowych - zbiór „Słownik”

W zakładce „Pliki do pobrania” umieszczono dokumenty, publikacje książkowe – poradniki, filmy przybliżające problematykę związaną z usuwaniem wyrobów azbestowych od strony praktycznej i finansowej. Wprowadzania danych inwentaryzacyjnych dokonują uprawnieni użytkownicy po zalogowaniu. Graficzną prezentację wyników inwentaryzacji ilości i przestrzennego rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest umożliwia Elektroniczny System Informacji Przestrzennej (ESIP).

10.5. Określenie rejonów szczególnie zagrożonych wyrobami zawierającymi azbest

Do określenia rejonów szczególnie zagrożonych wyrobami zawierającymi azbest przyjęto założenie, że są to:

- miejsca gdzie użytkowane są wyroby zawierające azbest o stopniu pilności I,
- miejsca występowania magazynowania odpadów zawierających azbest luzem.

W związku z powyższymi rejonami szczególnie zagrożonymi wyrobami i odpadami zawierającymi są ich miejsca użytkowania wyrobów i miejsca magazynowania odpadów.

10.6. Określenie dalszego sposobu gospodarki odpadami azbestowymi z uwzględnieniem ich transportu oraz możliwościami ich unieszkodliwiania

10.6.1. Obowiązki wykonawców prac związanych z usuwaniem wyrobów i odpadów zawierających azbest

- **Obowiązki wytwórców odpadów zawierających azbest:**

obowiązki wytwórcy odpadów wynikające z ustawy o odpadach:

- opracowanie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest (jeśli wytwarza odpady azbestowe w ilości powyżej 0,1 Mg rocznie),
- uzyskanie decyzji zatwierdzającej program j.w. przez właściwego marszałka województwa lub starostę,
- opracowanie i przedłożenie informacji o wytwarzanych odpadach zawierających azbest oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami w terminie 30 dni przed rozpoczęciem działalności powodującej powstawanie odpadów zawierających azbest (poniżej 0,1 Mg/rok),
- prowadzenie ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z przyjętym katalogiem odpadów i listą odpadów niebezpiecznych oraz ewidencję miejsc przeznaczenia odpadów,
- przedłożenie informacji zbiorczej o rodzajach i ilościach odpadów oraz sposobach gospodarowania nimi marszałkowi województwa właściwemu ze względów na miejsce wytwarzania w terminie do końca pierwszego kwartału za poprzedni rok kalendarzowy,
- zawarcie umowy lub porozumienia na transport i unieszkodliwianie odpadów azbestowych.

obowiązki wytwórcy odpadów w wyniku prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wynikające z aktów prawnych dotyczących azbestu oraz ochrony przed jego szkodliwością:

- uzyskanie odpowiednio zezwolenia, pozwolenia, decyzji zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenia organowi informacji o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi,
- przeszkolenie przez uprawnioną instytucję pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace polegające na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzeganie procedur dotyczących bezpiecznego postępowania,
- opracowanie przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:
 - identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
 - informację o metodach wykonywania planowanych prac,
 - zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
 - ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza,
- posiadanie niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu,
- zgłoszenie prac polegających na usunięciu wyrobów zawierających azbest właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy, które powinno zawierać:
 - rodzaj lub nazwę wyrobów zawierających azbest,
 - termin rozpoczęcia i planowanego zakończenia prac,
 - adres obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej,
 - kopię aktualnej oceny stanu wyrobów zawierających azbest,
 - określenie liczby pracowników, którzy przebywać będą w kontakcie z azbestem,

- zobowiązanie wykonawcy prac do przedłożenia nowego zgłoszenia w przypadku zmiany warunków prowadzenia robót,
- zapewnienie warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest,
- usuwanie wyrobów zawierających azbest w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia,
- stosowanie opakowania i przygotowania odpadów zawierających azbest do transportu,
- zapewnienie ochrony pracowników zatrudnionych przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest przed szkodliwym działaniem włókien azbestu i pyłu zawierającego azbest,
- oczyszczenie terenu z pyłu azbestowego i złożenie właścicielowi, użytkownikowi lub zarządcy obiektu, dokumentu stwierdzającego o prawidłowości wykonania prac i o oczyszczeniu z azbestu.

10.6.2. Transport odpadów zawierających azbest

Zbieranie, transport wyrobów zawierających azbest:

- wytwórca odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami innemu posiadaczowi odpadów,
- posiadacz odpadów (w tym również wytwórca odpadów) może przekazywać odpady wyłącznie podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami,
- zlecający usługę transportu odpadów jest obowiązany wskazać prowadzącemu działalność w zakresie transportu odpadów miejsce odbioru odpadów oraz posiadacza odpadów, do którego należy dostarczyć te odpady,
- prowadzący działalność w zakresie transportu odpadów jest obowiązany dostarczyć te odpady do posiadacza odpadów, który został mu wskazany przez zlecającego usługę,
- prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów oraz prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów wymaga uzyskania zezwolenia,
- zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów wydaje starosta w drodze decyzji na wniosek:
 - w przypadku zbierania - starosta właściwy ze względu na miejsce zbierania odpadów,
 - w przypadku transportu - starosta właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania posiadacza odpadów.

- prowadzący działalność wyłącznie w zakresie transportu odpadów prowadzi ewidencję z zastosowaniem tylko karty przekazania odpadów i jest obowiązany do poświadczenia na karcie przekazania tej usługi,
- do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się odpowiednie przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych,
- transport wyrobów i odpadów zawierających azbest, dla których przepisy o transporcie towarów niebezpiecznych nie ustalają szczególnych warunków przewozowych, należy wykonać w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska.

10.6.3. Możliwości i miejsca składowania odpadów zawierających azbest

Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów wydawane jest w trybie ustawy o odpadach, natomiast w przypadku unieszkodliwiania odpadów azbestowych aktualnie na terenie Polski dopuszczone jest ich składowanie na oddzielnych składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych kwaterach na terenie składowisk innych niż obojętne, unieszkodliwianie metodami fizykochemicznymi oraz składowanie odpadów zawierających azbest pod ziemią.

W województwie warmińsko – pomorskim składowisko odpadów azbestowych zlokalizowane jest w

- Składowisko odpadów zawierających azbest Półwieś gm. Zalewo Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. , ul. 3-go Maja 8,14-100 Ostróda, wolna pojemność składowiska [m³] -19 500, stan maj 2009r.
- Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. ul. Szańcowa 1 ,82-300 Elbląg , wolna pojemność składowiska [m³] , 3 984, stan maj 2009r.

Na składowiska odpadów niebezpiecznych zawierających azbest przyjmowane są odpady o kodach:

- 17 06 01* - materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 17 06 05* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

Wykaz pozostałych składowisk bądź wydzielonych kwater przyjmujących odpady zawierające azbest dostępny jest w bazie utworzonej na zlecenie Ministerstwa Gospodarki - strona internetowa www.bazaazbestowa.pl

11. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW

„Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, przyjmuje, że usunięcie wyrobów azbestowych ma zostać zakończone do 2032 r.

Pomyślna realizacja *Programu* zależy od zaangażowania organów administracji państwowej i jednostek samorządu terytorialnego.

Opracowując „Programem usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Elbląg” uwzględniono politykę, cele i zadania:

- „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032
- Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko -Mazurskiego

Ustalając politykę, cele i zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Elbląg” kierowano się zasadami:

- dokładnej, szczegółowej wiedzy w zakresie występowania wyrobów i odpadów azbestowych na terenie Gminy Elbląg,
- zapobiegania narażenia na ekspozycję pyłu azbestowego ludzi i środowiska,
- realności przyjmowanych zadań organizacyjnych i inwestycyjnych na terenie Gminy Elbląg,
- współpracy w rozwiązaniu „problematyki azbestowej” na poziomie regionalnym i poziomie Gminy Elbląg,

Przyjęto następujące zadania w zakresie realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Elbląg”:

- Wprowadzenie zapisów w zakresie bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest do regulaminu o utrzymaniu czystości i porządku na terenie Gminy Elbląg,
- Opracowanie zasad współfinansowania i wsparcia finansowego w zakresie usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest, w tym regulaminu przyznawania dotacji/dofinansowania kosztów związanych z usuwaniem wyrobów i odpadów zawierających azbest z obiektów budowlanych ze szczególnym uwzględnieniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej na terenie Gminy Elbląg, wzoru wniosku dla osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej o

dofinansowanie usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Elbląg, wzoru umowy z Wnioskodawcą o dofinansowanie usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Elbląg, wzór umowy z Wykonawcą związanej z demontażem wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest w obiektach Gminy Elbląg,

- Ustalenie zasad i możliwości odbioru odpadów azbestowych,
- Ustalenie kolejności usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest,
- Oczyszczanie obiektów użyteczności publicznej z wyrobów zawierających azbest,
- Oczyszczanie pozostałych obiektów, urządzeń i instalacji z wyrobów zawierających azbest,
- Działania informacyjno-edukacyjne związane z problematyką azbestową (ulotki, materiały informacyjne, spotkania, seminaria, działalność w mediach i inne),
- Aktualizacja bazy informacyjnej dotyczącej występowania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Elbląg,
- Monitoring realizacji „Programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Elbląg”.

12. HARMONOGRAM RZECZOWO – FINANSOWY REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	Zadania	Koszty źródło finansowania odpowiedzialny za realizację	Termin
1.	Wprowadzenie zapisów w zakresie bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest do regulaminu o utrzymaniu czystości i porządku na terenie Gminy Elbląg	bez kosztów Gmina Elbląg	2011 – 2010
2.	Opracowanie zasad współfinansowania i wsparcia finansowego w zakresie usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest	bez kosztów Gmina Elbląg	2011 – 2012
3.	Ustalenie zasad i możliwości odbioru odpadów azbestowych	bez kosztów Gmina Elbląg	2011 – 2012
4.	Ustalenie kolejności usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest	bez kosztów Gmina Elbląg	2011 – 2012
5.	Oczyszczanie obiektów osób fizycznych z wyrobów i odpadów zawierających azbest	szczegóły pkt.13) środki właścicieli nieruchomości, inne, właściciele nieruchomości, Gmina Elbląg	2011 – 2032
6.	Działania informacyjno-edukacyjne związane z problematyką azbestową tj. o szkodliwości azbestu i bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających (ulotki, materiały informacyjne, spotkania, seminaria, działalność w mediach i inne)	wg potrzeb, środki właścicieli nieruchomości, inne, właściciele nieruchomości, Gmina Elbląg	Systematycznie 2011 - 2032
7.	Aktualizacja bazy informacyjnej dotyczącej występowania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Elbląg	wg potrzeb Gmina Elbląg	2011- 2032

8.	Aktualizacja „Programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie Gmina Elbląg	W przypadku zaistnienia konieczności Gmina Elbląg	2011- 2032
9.	Monitoring realizacji „Programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie	bez kosztów Gmina Elbląg	na bieżąco
10.	Aktualizacja oceny ilości, występowania i stanu technicznego wyrobów zawierających azbest na terenie Gmina Elbląg	wg potrzeb gminny fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej Gmina Elbląg	2011-2032

13. KOSZTY USUNIĘCIA WYROBÓW I ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z OBIEKTÓW OSÓB FIZYCZNYCH

Koszty usunięcia wyrobów i odpadów zawierających azbest z obiektów osób fizycznych określono na podstawie przeprowadzonej diagnozy aktualnego stanu użytkowania wyrobów zawierających azbest jak również szczegółowej inwentaryzacji tych wyrobów.

Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów i odpadów zawierających azbest z obiektów osób fizycznych i szacunek kosztów nowych inwestycji z obiektów osób fizycznych (nowe pokrycia dachowe przedstawiono poniżej.

Szacunkowy koszt usunięcia i unieszkodliwienia 1 Mg wyrobów zawierających azbest przyjęto za wojewódzkim programem - na poziomie ok.2 100 PLN za 1 Mg.

Szacunek kosztów realizacji Programu postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest na terenie Gminy Elbląg koszty usunięcia wyrobów i odpadów zawierających azbest z obiektów osób fizycznych

Lp.	Rodzaj obiekt/rodzaj wyrobu/ odpady	Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów i odpadów zawierających azbest [tys. PLN]	Szacunkowe koszty nowego pokrycia Szacunkowe koszty nowego rurociągu [tys. PLN]
1.	Wyroby zawierające azbest z obiektów osób fizycznych Płyty faliste	4 486,9	7 535,6
2.	Wyroby zawierające azbest z obiektów osób fizycznych Płyty karo	25,6	68,9
3.	Wyroby zawierające azbest z obiektów osób fizycznych Płyty płaskie	0,9	2,2
4.	Odpady-luzem, zawierające azbest z obiektów osób fizycznych	18,8	0,0
	RAZEM	4 532,2	7 606,7

14. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM

14.1. Wstęp

Zarządzanie „Programem postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest na terenie Gminy Elbląg” odnosi się do jego wdrożenia i realizacji, monitoringu i oceny realizacji programu.

Przyjętymi zasadami wdrażania i realizacji programu są:

- zasada odpowiedzialności za wdrożenie programu - tj. wybór osoby (osób), lub jednostki odpowiedzialnej(ych) za realizację programu,
- zasada spójności z programami i planami na poziomie kraju, województwa, powiatu, Gmina Elbląg,
- zasada aktualizacji programu,
- zasada współpracy w realizacji programu zarówno z organami szczebla publicznego i prywatnego,
- zasada ciągłej edukacji ekologicznej i dostępu do informacji w zakresie realizacji programu społeczeństwa i bezpośrednich uczestników w realizacji programu.

14.2. Określenie wskaźników monitorowania i oceny skuteczności realizacji programu

Poniżej przedstawiono listę wskaźników przyjętych do oceny wdrażania i realizacji programu.

Niniejsza tabela zostanie i będzie uzupełniana po wdrożeniu niniejszego programu w trakcie jego realizacji.

Wskaźniki monitorowania i oceny skuteczności realizacji

„Programu postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest
na terenie Gmina Elbląg”

Lp	Wskaźnik	Jednostka	Wielkość obecna	Wielkość wynikająca z realizacji programu
I WSKAŹNIKI ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ				
1.	Liczba, jakość i skuteczność wydawnictw, publikacji, kampanii edukacyjno-informacyjnych z zakresu usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest	ilość/opis		
2.	Liczba szkół uczestniczących w konkursach związanych z „problematyką azbestową”	ilość/opis		
3.	Szkolenia kadry administracyjnej jednostek samorządowych, firm budowlano-montażowych w zakresie „problematyki azbestowej”	ilość/opis		
4.	Inicjatywy społeczności lokalnych w zakresie „problematyki azbestowej”	ilość/opis		
5.	Interwencje podejmowania przez jednostki kontrolne (Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, Inspekcja Ochrony Środowiska, Inspekcja Sanitarna, PIP)	ilość/opis		

II WSKAŹNIKI PRESJI ŚRODOWISKOWEJ III WSKAŹNIKI STANU ŚRODOWISKA ZWIĄZANE Z GOSPODARKĄ ODPADAMI				
Lp	Wskaźnik	Jednostka	Wielkość obecna	Wielkość wynikająca z realizacji programu
1.	Ilość obiektów, urządzeń, instalacji z wyrobami zawierającymi azbest	szt.		
2.	Stopień pilności w użytkowaniu wyrobów zawierających azbest: I II III	Szt.		
3.	Ilość obiektów, urządzeń, instalacji objętych zabezpieczeniem wyrobów(zabudowa wyrobów)	szt.		
4.	Ilość obiektów, urządzeń, instalacji objętych usuwaniem wyrobów	szt.		
5.	Wskaźnik zabezpieczanych i usuwanych wyrobów	m ² , Mg, kg		
6.	Ilość wytworzonych odpadów azbestowych	Mg.		
8.	Ilość odpadów składowana przeznaczona do składowania	Mg		

14.3. Określenie sposobu monitorowania i zarządzania programem

Do głównych zadań monitorowania i zarządzania programem należy;

- gromadzenie danych i informacji w zakresie problematyki azbestowej, w tym ilość i stan wyrobów zawierających azbest,
- cykliczna kontrola stopnia realizacji programu wraz ze sprawozdawczością z realizacji programu (sprawozdanie dla Rady Miasta, marszałek województwa),
- współpraca z marszałkiem województwa, starostą powiatu, z mediami,
- nadzór nad wykorzystywanymi środkami przeznaczonymi na realizację programu.

15. FINANSOWE ASPEKTY REALIZACJI PROGRAMU - ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Sposób i źródło finansowania zadań realizowanych w ramach „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Elbląg” uzależniony jest od możliwości Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Możliwości pozyskiwania środków finansowych ze źródeł krajowych, zwłaszcza z odpowiednich funduszy Unii Europejskiej przedstawiono w poradniku „Stosowania przepisów i procedur dotyczących pozyskiwania z krajowych i zagranicznych funduszy pomocowych dodatkowych środków finansowych na usuwanie materiałów zawierających azbest” wydanym przez Ministerstwo Gospodarki, Departament Przemysłu, Warszawa 2006.

W 2008 r. na zlecenie Ministerstwa Gospodarki został opracowany i rozesłany do wszystkich samorządów poradnik dotyczący finansowania usuwania azbestu.

16. ZAŁĄCZNIKI

- **Załącznik nr 1 WZÓR INFORMACJI O WYBORACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST**
- **Załącznik nr 2 WZÓR OCENY STANU I MOŻLIWOŚCI BEZPIECZNEGO UŻYTKOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST (W ZAŁĄCZENIU),**
- **Załącznik nr 3 WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH**

Załącznik nr 1

WZÓR INFORMACJI O WYBORACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾

1. Nazwa miejsca/urządzenia/instalacji, adres²⁾:

.....

2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest — imię i nazwisko lub nazwa i adres:

.....

3. Rodzaj zabudowy³⁾:

4. Numer działki ewidencyjnej⁴⁾:

5. Numer obrębu ewidencyjnego⁴⁾:

6. Nazwa, rodzaj wyrobu⁵⁾:

7. Ilość posiadanych wyrobów⁶⁾:

8. Stopień pilności⁷⁾:

9. Zaznaczenie miejsca występowania wyrobów⁸⁾:

a) nazwa i numer dokumentu:

b) data ostatniej aktualizacji:

10. Przewidywany termin usunięcia wyrobów:

11. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia⁶⁾:

.....
(podpis)

data

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uznaje się każdy wyrób zawierający wagowo 0,1 % lub więcej azbestu.

²⁾ Adres faktycznego miejsca występowania azbestu należy uzupełnić w następującym formacie: województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, numer nieruchomości.

³⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, budynek mieszkalno-gospodarczy, inny.

⁴⁾ Należy podać numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego faktycznego miejsca występowania azbestu.

⁵⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- drogi zabezpieczone (drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu),
- drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura; podać jakie.

⁶⁾ Ilość wyrobów zawierających azbest należy podać w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (kg, m², m³, m.b., km).

⁷⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089).

⁸⁾ Nie dotyczy osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. Należy podać nazwę i numer dokumentu oraz datę jego ostatniej aktualizacji, w którym zostały oznaczone miejsca występowania wyrobów zawierających azbest, w szczególności planu sytuacyjnego terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest, dokumentacji technicznej.

Dziennik Ustaw Nr 162

— 12293 —

Poz. 1089

Załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki
z dnia 5 sierpnia 2010 r. (poz. 1089)

WZÓR

OCENA

stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Adres miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Rodzaj zabudowy¹⁾:

Numer działki ewidencyjnej²⁾:

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:

Ilość wyrobów⁴⁾:

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa/ nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
1	2	3	4
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1 000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	
IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	

Dziennik Ustaw Nr 162

— 12294 —

Poz. 1089

1	2	3	4
20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stale lub częste (np. zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	
24	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nie użytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów

wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie

Stopień pilności II od 95 do 115 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku

Stopień pilności III do 90 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(nazwisko i imię)

.....
Właściciel/Zarządca
(podpis)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

- 1) Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
- 2) Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
- 3) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.
- 4) Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).
- 5) Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać „pierwsza ocena”.

Wykaz aktów prawnych⁵, stan 10 grudnia 2011r.

Ustawy

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT	WPROWADZONE ZMIANY
1	Dz.U.83.35.163	USTAWA z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy (Dz. U. 1983 nr 35 poz. 163)	tekst jednolity
2	Dz.U.98.21.94	USTAWA z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. 1998, nr 21, poz. 94 j.t.)	tekst jednolity
3	Dz.U.01.100.1085	USTAWA z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. 2001, nr 100, poz. 1085 j.t.)	tekst jednolity
4	Dz.U.02.101.926	USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002, nr 101, poz. 926 j.t.)	tekst jednolity
5	Dz.U.02.199.1671	USTAWA z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2002, nr 199, poz. 1671 j.t.)	tekst jednolity
6	Dz.U.04.3.20	USTAWA z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 2004, nr 3, poz. 20 j.t.)	tekst jednolity
7	Dz.U.04.92.881	USTAWA z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. 2004, nr 92, poz. 881 j.t)	zmiany: Dz.U.11.102.586
8	Dz.U.05.108.908	USTAWA z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2005, nr 108, poz. 908 j.t.)	zmiany: Dz.U.11.171.1016
9	Dz.U.05.180.1495	USTAWA z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. 2005, nr 180, poz. 1495)	tekst jednolity

⁵ bazaazbestowa

		j.t.)	
10	Dz.U.05.228.1947	USTAWA z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2005, nr 228, poz. 1947 j.t.)	zmiany: M.P.10.56.766 M.P.10.56.767
11	Dz.U.05.236.2008	USTAWA z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2005, nr 236, poz. 2008 z późn. zm)	tekst jednolity
12	Dz.U.05.249.2104	USTAWA z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2005, nr 249, poz. 2104)	tekst jednolity
13	Dz.U.07.44.287	USTAWA z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. 2007, nr 44, poz. 287 t.j.)	tekst jednolity
14	Dz.U.07.89.589	USTAWA z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. 2007, nr 89, poz. 589 t.j.)	tekst jednolity
15	Dz.U.07.124.859	USTAWA z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. 2007, nr 124, poz. 859)	tekst jednolity
16	Dz.U.08.25.150	USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008, nr 25, poz. 150 j.t)	zmiany: M.P.10.74.945 M.P.10.78.965
17	Dz.U.08.164.1027	USTAWA z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008, nr 164, poz. 1027 j.t.)	tekst jednolity
18	Dz.U.08.199.1227	USTAWA z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008, nr 199, poz. 1227)	tekst jednolity
19	Dz.U.09.157.1240	USTAWA z dnia 27 sierpnia 2009r.	tekst jednolity

		o finansach publicznych (Dz. U. 2009, nr 157, poz. 1240)	
20	Dz.U.09.178.1380	USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2009, nr 178, poz. 1380 j.t.)	tekst jednolity
21	Dz.U.10.185.1243	USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. 2007, nr 39, poz. 251 z późn. zm)	tekst jednolity
22	Dz.U.10.243.1623	USTAWA z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2006, nr 156, poz. 1118 j.	tekst jednolity
23	Dz.U.11.63.322	USTAWA z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. 2011, nr 62, poz.332 j.t.)	tekst jednolity
24	Dz.U.11.63.322	USTAWA z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. 2011, nr 178, poz.1060 j.t.)	tekst jednolity
25	Dz.U.11.122.695	USTAWA z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji do gazów cieplarnianych (Dz. U. 2011, nr 122, poz. 695 j.t.)	tekst jednolity

Rozporządzenia

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT	WPROWADZONE ZMIANY
1	Dz.U.96.69.332	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. 1996, nr 69, poz. 332)	1997.06.29 zm. Dz.U.97.60.375 § 1 1999.01.01 zm. Dz.U.98.159.1057 § 1 2001.05.12 zm. Dz.U.01.37.451 § 1 2002.07.01 zm. wyn. z Dz.U.01.128.1405 art. 1 pkt 11, art. 7 2010.12.21 zm. Dz.U.2010.240.1611 § 1
2	Dz.U.96.101.473	ROZPORZĄDZENIE	2002.02.15 zm. wyn. z Dz.U.01.11.84

		MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z dnia 12 lipca 1996 r. w sprawie wykazu jednostek upoważnionych do przeprowadzania badań materiałów i procesów technologicznych w celu ustalenia stopnia ich szkodliwości dla zdrowia oraz zakresu tych badań (Dz. U. 1996, nr 101, poz. 473)	art. 41 pkt 1
3	Dz.U.97.109.704	ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 1997, nr 109, poz. 704)	2005.07.01 zm. Dz.U.04.246.2468 § 1
4	Dz.U.01.112.1206	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2001, nr 112, poz. 1206)	tekst aktualny
5	Dz.U.01.138.1554	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego (Dz. U. 2001, nr 138, poz. 1554)	tekst aktualny
6	Dz.U.02.108.953	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. 2002, nr 108, poz. 953)	2004.09.25 zm. Dz.U.04.198.2042 § 1
7	Dz.U.02.122.1055	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. 2002, nr 122, poz. 1055)	tekst aktualny
8	Dz.U.02.132.1121	ROZPORZĄDZENIE	tekst aktualny

		MINISTRA ZDROWIA z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (Dz. U. 2002, nr 132, poz. 1121)	
9	Dz.U.02.191.1595	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. 2002, nr 191, poz. 1595)	tekst aktualny
10	Dz.U.02.217.1833	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środku pracy (Dz. U. 2002, nr 217, poz. 1833)	2005.11.12 zm. Dz.U.05.212.1769 § 1 2007.09.21 zm. Dz.U.07.161.1142 § 1 2009.07.17 zm. Dz.U.09.105.873 § 1 2010.08.21 zm. Dz.U.2010.141.950 § 1
11	Dz.U.02.220.1858	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. 2002, nr 220, poz. 1858)	2011.01.01 zm. Dz.U.2010.238.1588 § 1
12	Dz.U.02.236.1986	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych do transportu odpadów niebezpiecznych (Dz. U. 2002, nr 236, poz. 1986)	tekst aktualny
13	Dz.U.02.237.2011	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2002, nr 237, poz. 2011)	2005.10.14 zm. Dz.U.05.187.1572 § 1 2010.08.13 zm. Dz.U.2010.137.917 § 1
14	Dz.U.03.32.262	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków	2004.04.04 zm. Dz.U.04.34.300 § 1 2004.05.01 zm. Dz.U.04.103.1085 § 1 2004.08.14 zm. Dz.U.04.169.1773 § 1 2007.05.31 zm. Dz.U.07.90.604 § 1 2007.10.20 zm. Dz.U.07.192.1393 § 1

		technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. 2003, nr 32, poz. 262)	2009.06.20 zm. Dz.U.09.75.639 § 1 2011.04.04 zm. Dz.U.11.47.242 § 1
15	Dz.U.03.47.401	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 2003, nr 47, poz. 401)	tekst aktualny
16	Dz.U.03.61.549	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. 2003, nr 61, poz. 549)	2009.03.28 zm. Dz.U.09.39.320 § 1
17	Dz.U.03.66.620	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. 2003, nr 66, poz. 620)	2006.04.05 zm. Dz.U.06.46.333 § 1
18	Dz.U.03.120.1126	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. 2003, nr 120, poz. 1126)	tekst aktualny
19	Dz.U.03.169.1650	OBWIESZCZENIE MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2003, nr 169, poz. 1650)	2007.06.21 zm. Dz.U.07.49.330 § 1 2008.07.09 zm. Dz.U.08.108.690 § 1 2011.09.06 zm. Dz.U.11.173.1034 § 1
20	Dz.U.03.171.1666	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu	2004.11.30 zm. Dz.U.04.243.2440 § 1 2007.10.09 zm. Dz.U.07.174.1222 § 1 2009.03.18 zm. Dz.U.09.43.353 § 1

		klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. 2003, nr 171, poz. 1666)	
21	Dz.U.04.71.649	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 2004, nr 71, poz. 649)	2010.09.18 zm. Dz.U.10.162.1089 § 1
22	Dz.U.04.100.1024	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 29 kwietnia 2004 r. sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. 2004, nr 100, poz. 1024)	tekst aktualny
23	Dz.U.04.180.1860	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI I PRACY z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2004, nr 180, poz. 1860)	2005.07.01 zm. Dz.U.05.116.972 § 1 2007.11.24 zm. Dz.U.07.196.1420 § 1
24	Dz.U.04.183.1896	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji (Dz. U. 2004, nr 183, poz. 1896)	tekst aktualny
25	Dz.U.04.185.1920	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 9 sierpnia 2004 r. w sprawie leczenia uzdrowiskowego osób zatrudnionych przy produkcji wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 2004, nr 185, poz. 1920)	2005.08.02 zm. Dz.U.05.131.1100 § 1

26	Dz.U.04.195.2011	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności, oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE (Dz. U. 2004, nr 195, poz. 2011)	tekst aktualny
27	Dz.U.04.198.2041	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. 2004, nr 198, poz. 2041)	2006.12.31 zm. Dz.U.06.245.1782 § 1
28	Dz.U.04.200.2047	ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz. U. 2004, nr 200, poz. 2047)	2005.08.09 zm. Dz.U.05.136.1145 § 1 2006.07.12 zm. Dz.U.06.107.724 § 1
29	Dz.U.04.280.2771	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. 2004, nr 280, poz. 2771)	2005.09.08 zm. Dz.U.05.160.1356 § 1
30	Dz.U.05.11.86	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. 2005, nr 11, poz. 86)	2008.12.02 zm. Dz.U.08.203.1275 § 1
31	Dz.U.05.13.109	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 10 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru książeczki badań profilaktycznych dla	tekst aktualny

		osoby, która była lub jest zatrudniona w warunkach narażenia zawodowego w zakładach stosujących azbest w procesach technologicznych, sposobu jej wypełnienia i aktualizacji (Dz. U. 2005, nr 13, poz. 109)	
32	Dz.U.05.72.642	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie list substancji niedozwolonych lub dozwolonych z ograniczeniami do stosowania w kosmetykach oraz znaków graficznych umieszczanych na opakowaniach kosmetyków (Dz. U. 2005, nr 72, poz. 642)	2005.10.06 zm. Dz.U.05.181.1521 § 1 2006.01.01 zm. Dz.U.05.265.2228 § 1 2006.05.22 zm. Dz.U.06.85.593 § 1 2007.03.31 zm. Dz.U.07.47.316 § 1 2007.06.19 zm. Dz.U.07.107.743 § 1 2007.11.22 zm. Dz.U.07.207.1504 § 1 2008.05.31 zm. Dz.U.08.85.520 § 1 2009.07.07 zm. Dz.U.09.107.898 § 1 2010.02.05 zm. Dz.U.09.222.1772 § 1 2010.05.29 zm. Dz.U.2010.81.536 § 1 2010.08.23 zm. Dz.U.2010.153.1030 § 1
33	Dz.U.05.81.716	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. 2005, nr 81, poz. 716)	2008.04.05 zm. Dz.U.08.48.288 § 1
34	Dz.U.05.110.935	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie podziemnych składowisk odpadów (Dz. U. 2005, nr 110, poz. 935)	tekst aktualny
35	Dz.U.05.186.1553	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI I PRACY z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. 2005, nr 186, poz. 1553)	2006.03.22 zm. Dz.U.06.38.264 § 1 2007.07.21 zm. Dz.U.07.121.832 § 1
36	Dz.U.05.187.1571	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 15 września 2005 r. w sprawie kursów dokształcających dla kierowców przewożących towary niebezpieczne (Dz. U. 2005, nr 187, poz. 1571)	tekst aktualny
37	Dz.U.05.189.1603	ROZPORZĄDZENIE	tekst aktualny

		MINISTRA ZDROWIA z dnia 15 września 2005 r. w sprawie leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbestie (Dz. U. 2005, nr 189, poz. 1603)	
38	Dz.U.05.201.1673	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 3 października 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczno-inżynierskie (Dz. U. 2005, nr 201, poz. 1673)	tekst aktualny
39	Dz.U.05.216.1824	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI I PRACY z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. 2005, nr 216, poz. 1824)	tekst aktualny
40	Dz.U.05.238.2010	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 24 października 2005 r. w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep (Dz. U. 2005, nr 238, poz. 2010)	2006.11.23 zm. Dz.U.06.205.1512 § 1 2008.03.01 zm. Dz.U.08.29.166 § 1
41	Dz.U.06.49.356	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. 2006, nr49, poz. 356)	tekst aktualny
42	Dz.U.06.49.356	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. 2006, nr 49, poz. 356)	tekst aktualny
43	Dz.U.07.101.687	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 25 maja 2007 r.	tekst aktualny

		w sprawie warunków i zakresu dostępu do wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami (Dz. U. 2007, nr 101, poz. 687)	
44	Dz.U.07.133.930	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie niezbędnego zakresu informacji objętych obowiązkiem zbierania i przetwarzania oraz sposobu prowadzenia centralnej i wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami (Dz. U. 2007, nr 133, poz. 930)	tekst aktualny
45	Dz.U.07.163.1156	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 22 sierpnia 2007 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów na składowiska podziemne (Dz. U. 2007, nr 163, poz. 1156.)	tekst aktualny
46	Dz.U.07.186.1322	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 22 lipca 2002 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów (Dz. U. 2007, nr 186, poz. 1322 j.t.)	2009.06.03 zm. Dz.U.09.74.634 § 1 2010.02.16 zm. Dz.U.10.14.72 § 1 2011.01.01 zm. Dz.U.2009.74.634 § 1 2011.03.21 zm. Dz.U.2011.36.183 § 1
47	Dz.U.07.209.1514	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 26 października 2007 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane nieselektywnie na składowiskach podziemnych (Dz. U. 2007, nr 209, poz. 1514)	tekst aktualny
48	Dz.U.08.37.212	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2008, nr 37, poz. 212)	2009.03.18 zm. Dz.U.09.43.352 § 1
49	Dz.U.08.119.769	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 24 czerwca 2008 r. w sprawie rodzajów odpadów,	tekst aktualny

		których przywóz w celu unieszkodliwiania jest zabroniony (Dz. U. 2008, nr 119, poz. 769)	
50	Dz.U.08.206.1291	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. 2008, nr 206, poz. 1291)	tekst aktualny
51	Dz.U.09.105.869	ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. 2009, nr 105, poz. 869)	tekst aktualny
52	Dz.U.09.124.1033	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. 2009, nr 124, poz. 1033)	tekst aktualny
53	Dz.U.10.249.1673	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. 2010, nr 249, poz. 1673)	tekst aktualny
54	Dz.U.10.249.1674	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych o odpadach (Dz. U. 2010, nr 249, poz. 1674)	tekst aktualny
55	Dz.U.11.8.31	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest	tekst aktualny

		(Dz. U. 2011, nr 8, poz. 31)	
56	Dz.U.11.33.166	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2011, nr 33, poz. 166)	tekst aktualny
57	Dz.U.11.95.558	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. 2011, nr 95, poz. 558)	tekst aktualny

Pozostałe

Lp.	MIEJSCE PUBLIKACJI	AKT	WPROWADZONE ZMIANY
1	Konwencja	KONWENCJA Nr 162 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca bezpieczeństwa w stosowaniu azbestu z dnia 24 czerwca 1986 r. (proces ratyfikacji przez Polskę jest w toku postępowania)	tekst aktualny
2	Dz.U.06.194.1433	KONWENCJA Nr 170 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca bezpieczeństwa przy używaniu substancji i preparatów chemicznych w pracy, przyjęta w Genewie dnia 25 czerwca 1990 r. (Dz. U. 2006, nr 194, poz.1433)	tekst aktualny
3	M.P.96.19.231	ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M.P. 1996, nr 19, poz. 231)	tekst aktualny
4	M.P.10.101.1183	UCHWAŁA RADY MINISTRÓW Nr 217 z dnia 24 grudnia 2010 r. w sprawie "Krajowego planu gospodarki odpadami 2014" (M.P. 2010, nr 101, poz. 1183)	tekst aktualny

5	Dz.U.09.27.162	OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 23 marca 2007 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z dnia 5 czerwca 2007 r.)	zmiany: 2010.04.16 zm. Dz.U.10.63.395 ogólne 2011-01-01 zm. Dz.U.2011.110.641 ogólne
6	M.P.09.50.735	KOMUNIKAT MINISTRA GOSPODARKI z dnia 29 lipca 2009 r. o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały w sprawie programu wieloletniego pod nazwą "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" (M.P. z dnia 7 sierpnia 2009 r.)	tekst aktualny
7	M.P.10.74.945	OBWIESZCZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 4 października 2010 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze składowiska na rok 2011 (M.P. 2010.74.945)	tekst aktualny
8	Program Uchwała 122/2009 Uchwała 39/2010	"Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009- 2032"	tekst aktualny